

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
212. (1532.) szám

Kedves olvasónk!

Az utóbbi időben ismét megszorodtak a posta által kézbesített Új Magyar Szó-előfizetésekkel kapcsolatos reklamációk. Megkérjük, ha bármilyen problémával szembesül lapunk postai kézbesítését illetően, jelezze Bérés Attila terjesztési menedzsernek a 0788-318-353 telefonszámon vagy a difuzare@maszol.ro e-mail címen.

Köszönjük!

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,3243 ▲
1 amerikai dollár	3,0889 ▲
100 magyar forint	1,4197 ▼

Aktuális 2**Román kamion sodort el egy román kisbuszt Magyarországon**

Tizennégy halálos román áldozatot követelt az a közúti baleset, amelynek egy kilenc utasra hitelesített román kisbusz és ugyancsak egy román kamion volt a részese tegnapra virradó éjjel Magyarországon, az M43-as autópályán. A kamion sofőrjét őrizetbe vették.

Társadalom 7**Elkezdődik az iskolafelmérés**

A következő tanévtől nulladik évfolyamokat indítanak az általános iskolákban. Több tanárra és tanteremre van szükség, az iskolák többsége helyhiányra panaszkodik.

Kultúra 8**Népszavazást írnának ki a székely megye megalakításáról**

Háromszék önkormányzata tegnap többórás vita után elfogadta azt a határozattervezetet, amely révén 2012. március 11-én népszavazást írnak ki Kovászna megye területének módosításáról és Székelyföld megye megalakításáról.

Vezércikk 3**Búcsú az orvosoktól**

Pozitív változásra semmi remény, legalábbis addig, ameddig minálunk az egészségügyre a bruttó hazai termék kevesebb mint 3 százalékát fordítják, miközben az Európai Unió szintjén átlagosan a nemzeti vágyon 5-6 százaléka jut az ágazatnak. Ilyen körülmények között az egészségügy reformjának sincs esélye.

Bogdán Tibor

Kell-e e-munkakönyv?

A számítógépes rendszer „összeroppant” a digitális akták súlya alatt

Habár ma lejárt a digitalizált munkakönyvek, az úgynevezett Revisal frissített változatának leadási határideje, az országban nem mindenhol történt meg zökkenőmentesen az átállítás. A munkaügyi felügyelőségek minden embertől telhetőt megtettek, és az elmúlt napokban hosszabbított programmal várták a hivatalokban az utolsó percben intézkedők ostromát, a számítógépes rendszer ugyanakkor több ízben működésképtelenné vált a megnövekedett igénybevételtől. A könyvelési szakemberek viszonyulása a digitalizáláshoz különböző, ám többnyire örülnek a sorban állás megszűnésének. Legtöbbször azt kifogásolják, hogy nem lehet

A hagyományos munkakönyvet annak digitális megfelelője váltja fel

utólag módosítani az elhibázott adatokat, vagy hogy sok esetben az alkalmazottnak csak legutóbbi beosztása válik láthatóvá az adatbázisban. A több mint 160 ezer euróba kerülő számítógépes rendszert létrehozó TeamNet International szakemberei eddig mintegy kétezer módosítást végeztek a programban, jelenleg pedig átlagban napi kétszáz újabb észrevételt kapnak. Mint az Országos Munkaügyi Felügyelőség illetékeseitől megtudtuk, az adatok feldolgozása jelenleg is zajlik, a hatóság azonban bizakodó a digitalizálás arányát illetően. Ezt alátámasztották a lapunk által megkérdezett erdélyi területi hivatalok vezetői is. **6. oldal ▶**

„Szentjánosbogarak” a temetőben

Gyertyák százazrei világították ki tegnap este az erdélyi városok és falvak temetőkereteit: a már a hétvégén elkezdett halottak napi világításarándoklat az egyházi ünnep előestéjén csú-

csosodott. A kolozsvári Házsongárdi temetőt halottaikra emlékezők serege vette birtokába, a sírkert főkapujánál sorakozó gyertya- és virágárusok legnagyobb öröme. Jól fogyott a ha-

zai piacokon a sütőtök is: a klubok, szórakozóhelyek halloweepartikat rendeztek, ahonnan nem hiányozhatott az ijesztő figurákra kivágott döblec.

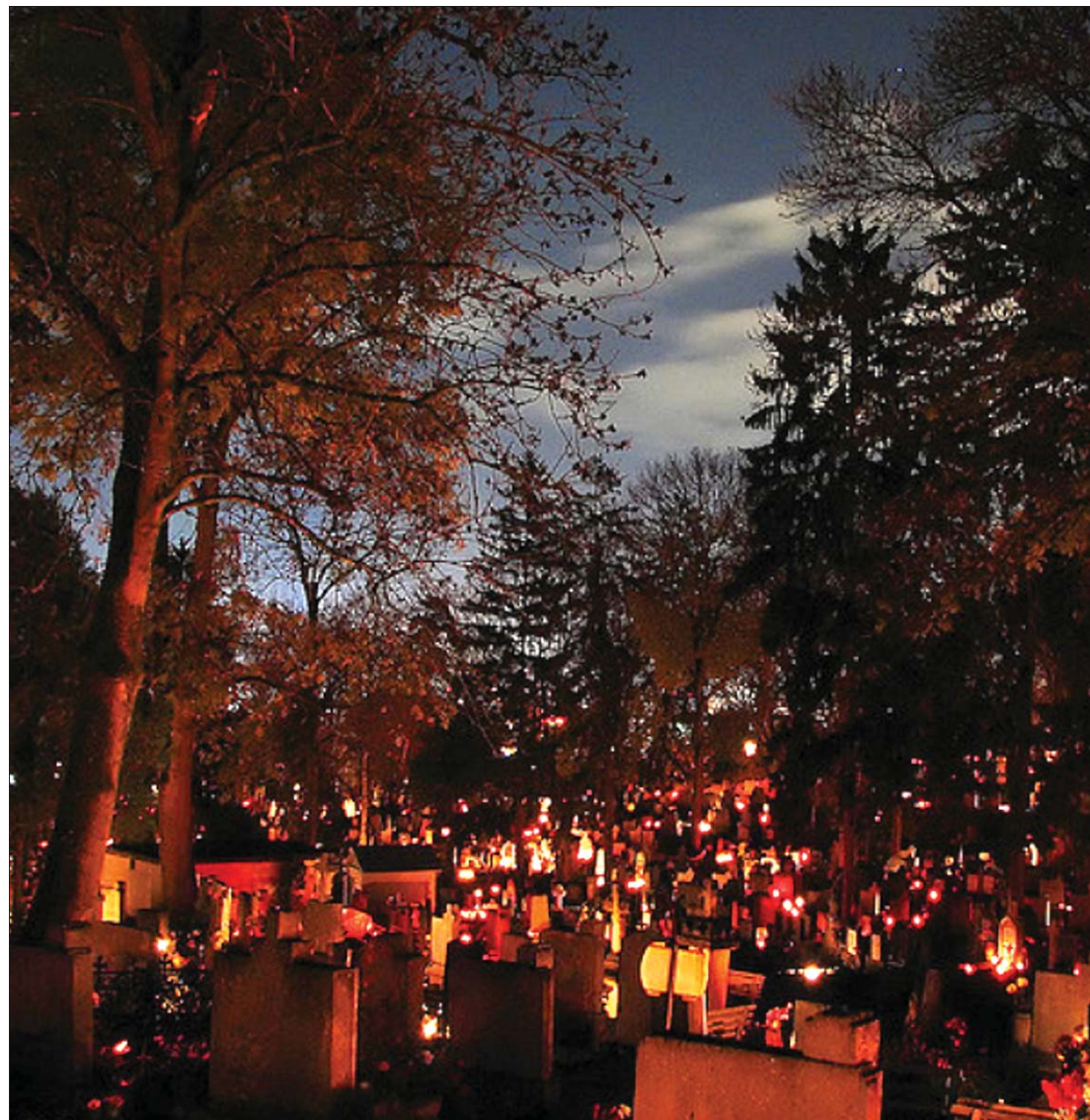
4. oldal ▶

Népszámlálás: teljes a káosz

Az utolsó pillanatra halasztotta az Országos Statisztikai Hivatal (INS) a döntést a népszámlálás meghosszabbításáról: a bejelentés tegnap esti lapzártánk utánra, éjjelre volt várható. Tegnap este az INS közleményben jelezte: éjszakába nyúlóan folytatják az információk rögzítését, és csak a beérkező adatok alapján dönthető el: lezárható-e a népszámlálás. A legtöbb gond az adatgyűjtési folyamat lassúsága miatt Bukarestben volt; tegnap kifogásokat fogalmazott meg a Bihar megyei görög katolikus püspök is, aki arra figyelmeztetett: a számlálóbiztosok nem teszik fel a vallási hovatartozásra vonatkozó kérdést, vagy nem rögzítik az erre adott választ. **7. oldal ▶**

Boc: román euró 2015-ben

Románia nem módosít a 2015-ös euróövezeti csatlakozás céldátumán, és összpontosítani fog a deficietszintnek, az államadósságnak és az inflációnak az Európai Unió által megkövetelt szinten tartására – jelentette be tegnap Emil Boc miniszterelnök, miután Mugur Isărescu jegybanki kormányzó és más tárcafezetők jelenlétében tárgyalásokat folytatott a kérdésben Günther Kirschbaummal, a német Bundestag európai ügyekért felelős bizottságának elnökeivel. A Román Nemzeti Bank kormányzója szerint kezdetben ajánlatos lenne az európai fizetőeszközt párhuzamosan használni a nemzeti valutával. **6. oldal ▶**

Halottak napjának előestéje a kolozsvári Házsongárdi temetőben: a sírkertet beragyogta a gyertyafény

Fotó: ÚMSZ

Röviden

A NATO-főtthár Líbiába utazott

Előre be nem jelentett látogatásra Líbiába érkezett hétfőn Anders Fogh Rasmussen, a NATO főtthára. A politikus a helyi hatóságokkal és a civil szervezetek tagjaival folytat tárgyalásokat Tripoliban. NATO-főtthár még soha nem járt Líbiában.

Berlusconi maradni akar

„Előrehozott választások helyett a jelenlegi kormány 2013-ig folytatja munkáját” – hangzott Silvio Berlusconi olasz miniszterelnök egy hétfői televíziós műsorban. „A híresztelésekkel szemben semmilyen paktumot nem kötöttem az Umberto Bossi vezette Északi Liga pártjával a jövő évben tartandó előrehozott választásokról” – jelentette ki.

Tűzszünet – nyolc órán át

Csak nyolc órán át tartott az egyiptomiak által közvetített, hajnalban életbe lépett tűzszünet Izrael és a Gázai övezet palesztin terrororganizációi között, mivel az Iszlám Dzsihád ismét rakétákat lőtt ki Dél-Izraelre, ahol meghalt egy izraeli civil. Megtorlásul izraeli vadászgépek olyan célpontot bombáztak tegnap hajnalban, ahonnan előzőleg rakétákat lőttek ki. A légi csapásban palesztin források szerint két fegyveres életét vesztette.

Csalások a kirgiz elnökválasztáson

A kirgiz központi választási bizottság tegnap elismerte, hogy voltak törvénytörések a vasárnapi elnökválasztáson. A választást a szavazatok 95 százalékos összesítése szerint Almazbek Atambajev, az oroszbarát-

nak tartott miniszterelnök (képünkön) több mint 62 százalékkal nyerte meg az 5,5 milliós, egykori szovjet tagköztársaságban.

Meghallgatnák Ahmadinezádót

Az iráni parlament egy gazdasági botrányban betöltött szerepével kapcsolatban meg kívánja hallgatni Mahmúd Ahmadinezád elnököt. A 290 képviselőből 73 írta alá vasárnap az erről szóló petíciót, s ezzel az alkotmány által előírt egynegyedes többség szűken, de megvan.

Öngyilkos merénylő Kazahsztánban

Öngyilkos merénylet és különálló pokolgép robbanása okozott károkat a nyugat-kazahsztáni Atirau városának központjában tegnap reggel. Az öngyilkos robbantó, egy férfi az egyik lakóház alagsorában követte el a tettet.

Háztartások milliói áram nélkül

Az Egyesült Államok keleti partvidékén a hatóságok szerint akár napokig eltarthatnak a több millió háztartást érintő áramki-maradások a hóvihár miatt. Az inkább februárra jellemző, télies időjárás szombaton érte el New Jersey-t, Connecticutot, New Yorkot és Massachusettset. A szokatlan időjárásban kilenc ember meghalt.

Kína ismét az egekbe tör

Kína legújabb ember nélküli űrhajóját, a Sencsou 8-at helyi idő szerint ma reggel indítják útnak, és várhatóan elsőként dokkol majd a világűrben keringő Tienkung 1 űrállomásmodulnál. Jövőre két űrhajót bocsátanak fel, és legalább az egyiket emberek is tartózkodni fognak.

Eperszedőket ért baleset

Román kamion sodort el román kisbuszt Magyarországon: 14 halott

ÚMSZ-összeállítás

Tizennégy halálos román áldozatot követelt az a közúti közlekedési baleset, amelynek egy román kisbusz és ugyancsak egy román kamion volt a részese tegnapra virradó éjjel Magyarországon, az M43-as autópályán.

A magyar rendőrség adatai szerint egy faanyagot szállító, Szeged irányába tartó, román rendszámú kamion egy enyhe balra ívelő kanyar után – egyelőre ismeretlen okból – átszakította a szalagkorlátot, majd az oldalára borult, és a szemben lévő pályatesten frontálisan összeütközött egy Makó felé, tehát ellenkező irányba tartó, szintén román kisbusszal. Mindkét jármű lesodródott az útról, és felborult. A nyerges vontató és a tizenöt személyes busz az autópálya töltése mellett állt meg, a teherautó vontatmánya pedig oldalára fordulva a töltésen fektült. A kisbusz a felismerhetetlenségig összeroncslódott.

A kisbuszban utazók közül tizennégyen – köztük három 7 és 14 év közötti gyermek, valamint négy nő – meghaltak; az áldozatok olyan súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy esélyük sem volt a túlélésre. Egy utas túlélte a balesetet, de ő is életveszélyes sérüléseket szenvedett, lapzártánkról az állapota kritikus volt. A magyar rendőrség megerősítette azokat a romániai sajtóhíreket, hogy a műszaki engedély alapján kilen-

A mentők egy utast és a később őrizetbe vett kamionsofőrt szállították kórházba. A buszt kilenc utasra hitelesítették

cen ülhetek volna a kisbuszban. A kamion 31 éves aradi sofőre súlyosan, de nem életveszélyesen sérült meg. A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság tegnap délután a kórházban őrizetbe vette, és kezdeményezte előzetes letartóztatását. Az áldozatok azonosításában a Temes Megyei Rendőr-főfelügyelőség négy munkatársa is részt vesz. A román és a magyar rendőrök a személyes iratok alapján próbálják kideríteni személyazonosságukat, majd a patológián azonosítják a holttesteket.

Az Argeş megyei mikrobusz a spanyolországi Valenciából egy

Bukarest melletti kistelepülésre tartott. A kamion pedig az esti órákban Aradról indult, úti célja Németország lett volna. A helyszínre nagy erővel vonultak ki a tűzoltók: három gépjárművel, egy műszaki mentőegységgel és egy műszaki mentőkonténerrel. A sérülteket és a holttesteket két óra alatt tudták kiszabadítani a roncok közül. Az összeroncslódott buszt daruval emelték vissza az autópályára. A magyar rendőrség halálos tömegszerencsétlenséggel járó közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt büntetőeljárást indított. A

Gándul internetes honlapja szerint a nyerges vontató vezetője elaludt a volánánál – közölte Doris Mircea, a Külügyminisztérium kommunikációs osztályának vezetője.

Az MTI közszolgálati híradásai szerint mindössze egyetlen hónap – az október – leforgása alatt a tegnap éjszakaival együtt nyolc olyan közlekedési baleset történt Magyarországon, amelynek legalább az egyik részese román rendszámú jármű volt. Tegnap egyébként még két incidens érintett Magyarországon román rendszámú gépkocsit. ◀

Bulgária jobbraátot csinált

MTI

A szavazatok 98 százaléka szerint Roszen Plevneliev, a Bojko Boriszov vezette jobbközép párt, a Polgárok Bulgária Európai Fejlődéséért (GERB) jelöltje a voksok 52,5 százalékát szerezte meg vasárnap az elnökválasztás második fordulójában, ezzel legyőzte a szocialista párt jelöltjét. Az új elnök, a 47 éves Plevneliev (képünkön) a Lindner német építőipari vállalat bulgáriai képviselőjeként alapozta meg a vagyonát. Bírálói szerint túlságosan függ Boriszovtól. Az új elnök a fejlesztési és építészeti miniszteri posztról mondott le, hogy versenybe száll-

hasson az államfői tisztségért. A bolgár elnöki poszt jobbra reprezentatív; az elnökválasztás megfigyelők szerint inkább egyfajta teszt volt Bojko Boriszov számára egy olyan időszakban, amikor Bulgária gazdasági nehézségekkel küszködik. A GERB diadalmaskodott az elnökválasztással egy időben rendezett önkormányzati választásokon is. ◀

Palesztinok az UNESCO-ban

Hírösszefoglaló

Teljes jogú tagjai közé választotta a Palesztin Hatóságot tegnap Párizsban az ENSZ Nevelési, Tudományos és Kulturális Szervezete, az UNESCO. A 194 tagállamból a jelen lévők közül 107 képviselő szavazott igennel, 14-en nemmel, 52-en pedig tartózkodtak – jelentette be az eredményt Bogay Katalin, az Általános Közgyűlés 36. ülésének elnöke. A jelkészesnek tekinthető szavazás hatalmas diplomáciai győzelem a Palesztin Hatóságnak, amely eddig csak megfigyelői státussal rendelkezett az ENSZ szakosított szervezetében. A palesztinok fő célja mindazon-

nál, hogy teljes jogú tagjai legyenek az anyaszervezetnek, az az ENSZ-nek.

Palesztina csatlakozása az UNESCO-hoz súlyos válsághelyzetet idézhet elő, mivel az Egyesült Államok múlt szerdán arra figyelmeztette a szervezetet, hogy azonnal megszünteti a finanszírozását, ha megszavazza a palesztinok belépését. Washington évi 70 millió dolláros hozzájárulással az UNESCO büdzséjének 22 százalékát állja. Az Egyesült Államokban az 1990-es évek elején elfogadott két törvény is tiltja az olyan ENSZ-szervezetek finanszírozását, amelyek felveszik teljes jogú tagjaik közé a Palesztin Hatóságot. ◀

Pjotr vagy Danica: a hétmilliárdodik Földlakó

Gy. Z.

Az oroszországi Kalinyingrádban éjjel után két perccel született meg tegnap a Föld 7 milliárdodik polgárának tartott kisfiú. Az egészséges újszülött, aki a Pjotr nevet kapta szüleitől, 3600 grammal és 50 centiméterrel jött a világra – jelentette a *Rosszija 24* hírcsatorna. A hírt megerősítette az *ITAR-TASSZS* hírügynökség, amely szerint az orvosok és az ENSZ szakemberei rögzítették a születés tényét.

Közben a Plan International brit segélyszervezet jelképesen egy indiai újszülött kislányt választott a Föld hétmilliárdodik lakójának és a Fülöp-szigeteken is bejelentkeztek a kitüntető címre. Danica May Camacho Manilában jött a világra éjjel előtt két

perccel. Hivatalosan ő a Föld 7 milliárdodik lakosa. „2,4 kilóval született, gyönyörű kislány, és ami a legfontosabb: egészséges. El sem hiszem, hogy ilyen jelentőségteljes szám kapcsolódik világrajöveteléhez” – nyilatkozta Camilla, a boldog mama, akinek (a név Hajnalcsillagot jelent) Danica a második gyermeke.

Az ENSZ nem tud és nem is akar „igazságot tenni”, hiszen egy-egy mérési adatok nem állnak rendelkezésre, csak becslésre van lehetőség. A világszervezet illetékesei ezért úgy döntöttek, hogy több országban is átadnak oklevelet a kisbabák boldog szüleinek, de az „egyenlők között az elsőnek” Danicát tekintik. Az ENSZ népesedési szervezete, az UNFPA ünnepséggel köszöntötte a Föld hétmilliárdodik lakóját. ◀

Danica és édesanyja, Daniela. Két perccel éjjel előtt és után

Az USL „leírta” Mircea Geoanát

M. Á. Zs.

► Miközben saját pártja vezetői ironikusan viszonyult Mircea Geoană volt szociáldemokrata államfőjelölt esetleges újrázási szándékához, a Szociál-Liberális Szövetség (USL) korábban már megnevezett jelöltje, Crin Antonescu nem zárkózott el tegnap az elől, hogy előválasztásokon döntsék az ellenzék 2014-es indulójának személyéről. Az USL tegnap reggeli tanácskozása előtt Liviu Dragnea szociáldemokrata főtitkár arra „biztatta” Geoanát, hogy ha valóban indulni szeretne az elnökválasztásokon, akkor iratkozzon át a Nemzeti Liberális Pártba (PNL). „Mircea Geoanának tartózkodnia kellene az efféle kijelentésektől, hiszen ő elveszített már egy ilyen megmérettetést” – fogalmazott Dragnea, aki megjegyezte, hogy a szenátus elnöke valószínűleg azért nem tud az ellenzéki alakulatok együttműködésének feltételeiről, mert az utóbbi másfél évben külföldön tartózkodott. Victor Ponta pártelnök ugyancsak gúnyosan jegyezte meg, hogy nem támogatná Geoană átigazolását a PNL-be, mert „kedvesek nekem a liberálisok”. Crin Antonescu PNL-elnök nem tart az esetleges konkurenciától, tegnapi sajtótájékoztatóján elmondta, kész megmérettetni magát egy belső előválasztáson. Ugyanakkor leszögezte, hogy az USL kormányfőjelöltjének személye nem lehet vita tárgya, ugyanis a parlamenti választásokig kevés idő van hátra, és a szavazókat nem szabad összezavarni. A liberális elnök nyilatkozatának előzménye, hogy Adrian Năstase volt miniszterelnök azt javasolta: a PSD állítson államfő-, a PNL pedig kormányfőjelöltet az USL választási győzelmén után. ◀

Államfői ultimátum

M. Á. Zs.

► Tíz napon belül immár másodszor sürgette meg Traian Băsescu államfő a parlament két házának elnökeit, hogy gondoskodjanak a törvényhozásban elfekvő jogszabályok napirendre tűzéséről és gyors elfogadásáról. Az államfő elsősorban a szociális támogatások törvényét és a bírák jogállását szabályozó jogszabályt kérte számon. Băsescu azzal indokolta kérését, hogy Románia elnökeként garantálnia kell az uniós csatlakozási szerződésben foglalt teljesítését. Mint ismert, az Európai Bizottság utolsó országjelentése az igazságügyi reformról elvárásaként fogalmazta meg a bírák jogállásáról szóló törvény módosítását. „Amint önök is tudják, országunk kiemelt figyelmet kap az együttműködési és ellenőrzési mechanizmus keretében. A fent nevezett törvény el-

fogadásával átlátható és tárgyalagos szabályozást vezethetnénk be a legfelsőbb bíróságon dolgozó bírák kinevezését illetően” – fogalmazott Băsescu.

A szociális támogatások törvényét több hete nem tudták szavazásra bocsátani a szenátusban az ellenzék „parlamenti játszmái” miatt. Legutóbb múlt szerdán bojkottálták a jogszabály vitáját, miután a Demokrata Liberális Párt (PDL) elállt attól az alktól, amellyel első fázisban a kvórum biztosítására bírta a szociáldemokrata frakciót. Mivel ma az RMDSZ kérésére nem dolgoznak a honatyák, a kormány által benyújtott tervezetet a holnap érvénybe lépő hallgatólagos elfogadás napján tűzhetik utójára napirendre.

Az ellenzéki pártok nevében nyilatkozó Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök szerint Traian Băsescu félrecímte le-

velét, azt kizárólag a kormánypárti szenátoroknak kellett volna küldenie, akik következetesen hiányoznak a felsőház plenáris üléséről.

Tudatában annak, hogy a szenátusban majdnem lehetetlen lesz átvinni záros határidőn belül a kért jogszabályokat, a koalíciós tanács tegnapi ülésén leszögezték, nem zárják ki a kormányzati felelősségvállalást sem a szociális támogatások törvénye esetében, ugyanis a jogszabálynak az év végéig életbe kell lépnie. Ugyanakkor Sever Voinescu PDL-szóvivő szerint a képviselőházban sokkal hatékonyabban tudnak majd haladni a törvény vitájával. Az ellenzék szerint felelősségvállalásról csak a következő, februárban kezdődő ülészakban lehet szó, ugyanis a házszabályzat szerint egy napirendre tűzött jogszabály vitáját nem lehet önkényesen megszakítani. ◀

A foghíjas szenátusi padosorok miatt tulajdonképpen leállt a felsőház törvényhozói munkája

Fotó: Tofán Levente

Népszavazást írnának ki a székely megye megalakításáról

Kovács Zsolt

► Háromszék önkormányzata tegnap többórás vita után elfogadta azt a határozattervezetet, amely révén 2012. március 11-én népszavazást írnak ki Kovászna megye területének módosításáról és Székelyföld megye megalakításáról. A kezdeményezés a Magyar Polgári Párt (MPP) nevéhez fűződik, amelynek megyei frakciója júniusban nyújtotta be a népszavazás kiírását kérő dokumentumot. Az RMDSZ-es tanácsstagok mindeddig azért ódzkodtak a tervezet elfogadásától, mert a prefektúra már több hasonló kezdeményezést támadott meg - sikerrel - a közigazgatási bíróságon.

A háromszéki önkormányzat tegnapi ülésén Tamás Sándor tanácselnök kifejtette: a határozattervezet napirendre tűzéséhez a tanácsstagok egyharmadának, ez esetben tíz személynek a aláírására lenne szükség, mivel ez nem valósul meg, tanácselnökként ő javasolja, hogy felvegyék a napirendre, de jelezte, hogy nem ért egyet annak tartalmá-

val. Hogy szavazhassanak a tervezetről, később Molnár Endre RMDSZ-es tanácsstag jelezte, tizedikként ő támogatja a kezdeményezést. Tamás Sándor a téma kapcsán kifejtette: azért tartja szükségesnek tárgyalni erről a témáról, mert véleménye szerint ezt az MPP évek óta „véres kardként” hordozza körbe, igazából politikai céllal dobták be a témát, anélkül, hogy számoltak volna a következményeivel és hatásával. Emlékeztetett, hogy az elmúlt években tizenhárom Kovászna megyei településen, többek között Sepsiszentgyörgyön és Kézdivásárhelyen az MPP-s és az RMDSZ-es tanácsstagok egyöntetű szavazatával fogadtak el ehhez hasonló határozatokat, amelyeket később mind érvénytelenítettek a közigazgatási bíróságon. Tulit Attila MPP-s tanácsstag cáfolta ezt a feltevést, és kifejtette, hogy a polgári párt komolyan gondolja Székelyföld régió megalakítását.

Az ülésen jelen lévő Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester ezt követően arra kérte a tervezetet kezdeményező polgári

párti frakciót, pontosítsák azt, hogy a népszavazáson miről kérdezik meg az embereket: Székelyföldi fejlesztési régió, Székelyföld autonóm terület vagy Székelyföld megye létrehozásáról, ez ugyanis nem derült ki a benyújtott tervezetből. Felhívta arra is a figyelmet, hogy nem használhatják a tervezet mellékleteként a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) Székelyföldi autonómia státútumát, mivel abból például kimarad a mostani Kovászna megye területéhez tartozó öt bodzavidéki település, és nincs benne az elmúlt években önállósult hat település, amelyek viszont Székelyföld részei. Tulit Attila polgári párti képviselő pedig elmondta: ha az RMDSZ tanácsstagok tényleg érdemi vitát szeretnének folytatni, úgy, hogy annak finalitása is legyen, akkor ő vállalja a településekről szóló melléklet elkészítését.

A végül elfogadott határozat szerint a népszavazást 2012. március 11-én, vasárnap tartják meg, és két kérdésre kell válaszolniuk a polgároknak. „Egyetért-e azzal, hogy módosítsák

Kovácsna megye területét, a melléklet szerint?” – ez a melléklet tartalmazza a háromszéki települések felsorolását, kivéve a románok által lakott Bodzavidéket. A népszavazás második kérdése az lenne, hogy „Egyetért-e Tinutul Secuiesc – Székelyföld adminisztratív terület megalakításával, amelynek része Kovászna megye, az első kérdésben említett módosításokkal?” Sabin Calinic tanácsstag ekkor arra hívta fel a figyelmet, hogy ez országos referendum témája, amelyet kizárólag az államfő írhat ki a parlament megkérdezése után, így az erről való döntés nem tartozik a megyei tanács hatásköréhez. Emiatt a hat román tanácsstag nem vett részt a határozattervezet megszavazásában, amelyet 24 MPP-s és RMDSZ-es támogató szavazattal elfogadtak. Az ülés végén Vargha Zoltán jegyző felhívta a képviselők figyelmét, hogy törvényességi hiányosságok miatt nem jegyzi ellen a határozatot, amelyet várhatóan a prefektúra a közigazgatási bíróságon támad majd meg. ◀

Búcsú az orvosoktól

Bogdán Tibor

Riasztó adatot közölt a román orvosi kamara elnöke. Vasile Astărăstoae arra figyelmeztetett, hogy az idei esztendő első kilenc hónapjában több mint 1900 orvos távozott az országból.

Végleg vagy nem végleg – az majd elvállik, ám mindenesetre: jó időre. Legalábbis addig, ameddig a román egészségügyi rendszerben érezhető javulás nem következik be, erre pedig a jelek szerint még jócskán várni kell.

A romániai „orvosexodus” immár aggasztó méreteket öltött. Nem hivatalos adatok szerint például csupán Franciaországban jelenleg már mintegy hater ezer romániai orvos dolgozik. Mindeközben pedig az országban ezer lakosra kevesebb mint két orvos (konkrétan 1,9) vagy – ha derülátóak akarunk lenni, és a fogorvosokat is beszámítjuk –, akkor valamivel több, egészen pontosan 2,2 orvos jut. Ami nyilvánvalóan messze elmaradt az ezer lakosonkénti 3,7-es európai átlagtól.

Pozitív változásra pedig semmi remény, legalábbis addig, ameddig minálunk az egészségügyre a bruttó hazai termék kevesebb mint 3 százalékát fordítják, miközben az Európai Unió szintjén átlagosan a nemzeti vagyon 5-6 százaléka jut az ágazatnak. Ilyen körülmények között az egészségügyi reformjának sincs esélye, az egymást követő szakminiszterek minden jóindulatú törekvése ellenére.

Az pedig igen kétes értékű siker, amivel a bukaresti hatóságok dicsekszenek, nevezetesen, hogy az országban az utóbbi időszakban hatszorosan növekedett a gyógyszerfogyasztás. Ez ugyanis egyrészt a lakosság iralmas egészségügyi állapotára utal, másrészt pedig az ország az egy főre eső gyógyszerfogyasztás tekintetében is a kullogók között van.

Közvetett, hogy az orvosok alulfizettek, aminthogy az sem titok, hogy legtöbbször emiatt nem is a fizetéséből, hanem többnyire a betegek hálapénzeiből él, nem is mindig rosszul. Ezért hiba lenne az elvándorlás okát kizárólag az anyagiakban keresni. Tény, hogy igen sokan azért választják a külföldi boldogulást, mert a hazai egészségügy tarthatatlan állapota – a kórházak gyenge felszereltsége, a gyógyszerek, az elemi orvosi műszerek, berendezések hiánya miatt szakmai fejlődésük egyszerűen lehetetlenné vált az országban.

És egyébként is: miért is, milyen megfontolásból, milyen reménnyel maradnának Romániában, amikor maga az államfő biztatja a lakosságot az elvándorlásra, a külföldi munkakeresésre, azt a véleményét sem titkolva, hogy az országnak nem értelmiségielket, filozófusokat, hanem autóbüdosogokat és pincéreket kell kinevelnie.

Persze be kell látnunk, hogy a román politikai elitnek valóban nincs szüksége hazai orvosra. Őket vajmi kevésbé érdeklik a hazai egészségügyi állapotok. Ők ugyanis messze elkerülik a lerobbant romániai kórházakat, és, akárcsak egyébként maga Traian Băsescu, már régóta elit külföldi kórházakban gyógytattatják magukat – az sem kizárt, hogy éppen Romániából elvándorolt, kiváló orvosokkal.

Román lapszemle

Úrtaxik gyártására készül a Boeing – állítják a cégen belüli források. Az úrtaxik a NASA űrsiklókat gyártó egységeinek egyikében készülne. (Adevărul) ► Európai geológusok és paleontológusok egy csoportja kiszámította, hogy az emberiség 2252. október 30-án fog kipusztulni. Ezt követően a világot a patkányok uralják majd. (Evenimentul Zilei) ► Három év alatt négy milliárd lejtébe kerül Romániának az ország turisztikai brandjének népszerűsítése. (Curierul Național)

Autópálya – a Bechtel nélkül

Az amerikai Bechtel céggel az észak-erdélyi sztráda megépítésére megkötött szerződés módosítása nyomán lehetővé vált az, hogy a nyolc sztrádaszakasz közül hat esetében újabb versenytárgyalás kiírásával válasszák ki a vállalkozót, miután az amerikai cég már csupán két szakaszt épít meg, az Aranyosgyéres és Gyalu, illetve Berettyószéplak és Bors közötti utat, amelybe már korábban belekezdett.

Bogdán Tibor

A román fél nemrégiben hozott határozatával módosította a Bechtellel megkötött szerződést, mert a neves amerikai vállalat több mint hét esztendő alatt csupán 54 kilométernyivel készült el a 415 kilométeres autópályából, mindez pedig másfél milliárd eurójába került az országnak.

Karcsúbb, olcsóbb infrastruktúra

A módosított szerződés értelmében a Bechtel az általa megépítendő 118 kilométeres szakaszt kilométereken 6,9 millió eurós áron készíti el. Egyben vállalta, hogy 18 kilométert már a jövő évben átad, 2013-ban pedig a teljes rábizott szakaszon végez a munkálatokkal. Cserében viszont a román fél arra kötelezte magát, hogy év végéig rendezze tartozásait az amerikai céggel szemben: a Romániai Országutak és Autópályák Társasága (CNADNR) nemrégiben 50 millió eurót már törlesztett is, így már „csupán” valamivel több, mint 60 millió lejt kell még kifizetnie, hozzáadott érték-

adóval együtt. A fennmaradó sztrádarészből 42,3 kilométeres szakaszra év végéig hirdetik meg a versenytárgyalást a romániai illetékesek. Először azonban felül kell vizsgálniuk a tervrajzokat a 22,5 kilométeres Gyalu–Nádaszentmihálytelke szakasz részét képező Gyalu és Magyarnádas közötti, közel 9 kilométeres nyomvonal esetében. A román fél szerint ugyanis a Bechtel túlságosan masszív – és így egyben igencsak költséges – struktúrában gondolkodott. Most megváltoztatják a hidak, viaduktok kivitelezési módját, a vasos betonoszlopokat karcsúbb és rugalmasabb tartószerkezetekkel váltják fel, amivel legkevesebb 25 százalékkal csökkenthetők majd a költségek. Hasonlóképpen változtatnak majd a Marosvásárhely–Aranyosgyéres autópálya építési terein is, amely szintén prioritásnak számít az építés során.

A román szakemberek elképzelése szerint az áttervezés nagyjából fél évet vesz majd igénybe, a megépítésre pedig egy évet szánnak, így legkésőbb 2013 nyarán átadhatják az említett szakaszokat a forgalomnak. Még az

idei év végén kiírják a versenytárgyalást a 33,6 kilométeres hosszúságú Aranyosgyéres–Radnót szakaszra is, amely a Marosvásárhely–Aranyosgyéres pályavonal része. Jövő esztendő elején hozzálátnak a Radnót–Marosvásárhely szakasz megépítéséhez is.

Mindenképpen olcsóbb lesz

A bukaresti illetékesek pontos árat ugyan nem mondanak, de meggyőződésük, hogy a sztráda olcsóbb lesz,

Nem túl nagy lendülettel, de dolgozik a Bechtel. A román illetékesek olcsóbb struktúrát akarnak

mint amennyiért a Bechtel építette, kilométerenként legfeljebb 7,2 millió euróba kerül majd. Mindezek a sztrádaszakaszok az állami költségvetésből készülnek majd el. A CNADNR elképzelése szerint viszont a Brassó és Fogaras közötti, 48,4 kilométeres útszakaszt viszont koncesszióba adnák, „egy csomagban” a Comarnic–Brassó pályaszakasszal együtt. Az erről szóló memorandumot már jóvá is hagyta Anca Boagiu közlekedési tárcavezető.

Míndeközben zajlik majd a sztráda nyomvonalának

tén a területek kisajátítása. A szakminisztérium által kidolgozott törvénytervezet értelmében 373 földtulajdonost kell majd kártalanítani: területeiket az állam már 2007 és 2010 között kisajátította, a 19,5 millió lejt elérő kártalanítás kifizetéséhez azonban mindeddig nem volt elegendő pénz. A tárca most úgy tűnik, megtalálta a szükséges pénzforsásokat, így a tulajdonosok hozzájuthatnak az őket megillető összegekhez. A kormányrendelet tervezete szerint mindenekelőtt a Kolozs megyei Aranyosgyéres, Gyalu, Szászfenes,

Tordaszentlászló, Magyarperterd, Aranyoslóna és Szind, a Bihar megyei Érbrány, Berettyószéplak, Berettyókirályi, Tóti, Alsótótfalu és Bihar, valamint a Szilágy megyei Ipp és Márkaszek térségében kisajátított területekért fizetnek.

Brüsszel is beszáll

Anca Boagiu közlekedési miniszter közlése értelmében az Európai Bizottság nemrégiben meggondolta magát, és a IV. számú páneurópai közúti folyosó részét képező dél-erdélyi sztráda mellett hajlandó finanszírozni az észak-erdélyi autópálya megépítésének költségeit is. Brüsszel azoknak a sztrádaszakaszoknak a kivitelezési költségeihez járulna hozzá, amelyek kikerültek a Bechtellel megkötött szerződésből, annak módosítása után. A közlekedési tárcától származó értesüléseknek megfelelően a 415 kilométeres összhosszúságú sztrádából 202 kilométer épülhetne meg Brüsszel támogatásával. Az Európai Bizottság a szükséges összegeket a Románia számára a 2014–2020 közötti költségvetési időszakra kiutalandó pénzalapokból biztosítaná. Ezek szerint európai finanszírozással készülhetne el az 52 kilométeres Fogaras–Segesvár, az 58 kilométeres Segesvár–Marosvásárhely, a 75,5 kilométeres Nádaszentmihálytelke–Berettyószéplak és a 16,8 kilométeres Magyarnádas–Nádaszentmihálytelke sztrádaszakasz. ◀

Az észak-erdélyi autópálya eddigi költségei

Kisajátítás, felszerelések kihelyezése	492 millió lej
Építés	1,047 milliárd euró+601 millió lej TVA
Büntetések	10,28 millió euró
Tervezés	69,23 millió lej
Tanácsadás, munkálat-ellenőrzés	174 millió lej
Összköltség	5,585 milliárd lej

Mindenszentek és a halottak napja

November 1-je mindenszentek ünnepe, október 31-e, illetve november 2-a (ha vasárnapra esik, november 3-a) pedig a halottak napja a keresztény világban.

Gy. Z.

A Mindszentek vagy Mindenszentek napja (latinul: Festum Omnium Sanctorum) keresztény ünnep, amelyet a katolikus egyházban november 1-jén, míg az ortodox kereszténységben a hagyományt követve a pünkösdöt követő első vasárnap tartanak a valaha élt igaz emberek tiszteletére. A magyar népi kalendárium szerint Szent Márton napján emlékeznek meg az eltávozottakról.

A halloween születése

Mindazonáltal a halottak napja mindenszentek környékén „mozgó” ünnep (persze, nem a hűsvét és a pünkösd értelmében). Az erdélyi magyarság, az erdélyi magyar és a romániai keresztények, valamint a görög katolikusok október 31-én tartják,

míg a keresztény világ többi része a mindenszenteket követő első hétköznapon. Ezért is nevezik általában a halottak estjének (vigíliájának): ilyenkor sok helyen hosszan, akár egy-két óra hosszan is szólnak a harangok az elhunytak emlékeztetére. Az angolszász országokhoz köthető az a nálunk is egyre jobban terjedő szokás, hogy a mindenszentek napját megelőző este (vagy akörül) megülik a töklámpás ünnepének” is nevezett halloweent.

A mindenszentek a kelta kultúra őszre (november 1-jére) eső újév, Samhain ünnepéből ered. Úgy tartották, hogy az előző évben meghaltak lelkei összezavarhatják az élők életét, mivel a lelkek ezen az éjjelen vándorolnak a holtak birodalmába. Az emberek a szellemeknek ételt és állatot áldoztak, hogy megkönnyítsék a vándorlásukat. Britanniának Rómá-

val való kapcsolata idején két rokon római ünnep is elvegyült a halloweennel, ez az autentikusnak ismert kelta ünnep tehát mai formájában komoly mediterrán elemeket is tartalmaz. Az első a római Feralia, a holtak emléknapja (innen a holtakról való emlékezés rituáléja), a másik pedig Pomonának, a gyümölcsstermésért felelős nűmennek, vagyis tündérnek a napja (az ő jelképe volt a mai halloweenen fontos szerepet játszó sok alma). Elnevezése onnan ered, hogy Írországból ez az éjszaka az All Hallows' Eve, azaz a mindenszentek éjszaka nevet kapta. November első napja volt az ünnepnap, All Saints' Day (All Hallows' Day, azaz „Szentek napja”). Később a kettő sok helyen összemosódott.

Pogányból keresztény

A keresztény Keleten már 380-tól megtartották az összes vértanú ünnepeként. A nyugati keresztény egyházban 609-től ünneplik, vagyis attól az évtől kezdve, amikor IV. Bonifác pápa Rómában átvette és május 13-án Mária

és az összes vértanú tiszteletére felszentelte az eredetileg a pogány istenek tiszteletére épült Pantheonot. A hagyomány szerint VI. Leó bizánci császár terjesztette ki az ünnep hatályát a vértanúkról minden szentre, miután templomot emeltetett szent életű felesége emlékére. Mivel azt nem engedték, hogy a templomot a császárnének szenteljék, Leó úgy döntött, hogy a mindenszenteknek dedikálja. A kereszténység terjesztésekor a hittérítők azt a feladatot kapták, hogy lehetőség szerint a keresztény szokásokat a pogány ünnepekhez igazítsák betiltásuk helyett. III. Gergely pápa a nyolcadik században a korábban május 13-án ünnepelt Szűz Mária és a mártírok emléknapját október 31-ére helyezte át. A rákövetkező században IV. Gergely a mindenszentek ünnepét november 1-jére helyezte, és egyetemes ünnepé tette.

Magyar népszokások

Általános szokás, hogy mindenszentek napján (vagy akörül) rendbe teszik és virággal díszítik a sírokat,

amelyeken gyertyát gyújtanak a halottak üdvéért. A gyertya fénye az örök világgosságot jelképezi, a katolikus egyház szertartása szerint a temetők nagy keresztjénél ma is elimádkozzák a Mindenszentek litániáját, és megáldják az új síremlékeket. Magyarország egyes vidékein sokan úgy tartották, hogy a halottak ezen az éjszakán kikelnek sírjukból, ezért a családi lakomán nekik is terítettek, és minden helyiségben lámpát gyújtottak, hogy a hazalátogatók eligazodjanak a házban. Egyes falvakban ekkor választottak bírót, fogadtak cselédet. Ezen a napon tilos volt a munka, egyes helyeken az egész „halottak hetében”. Csíkszéken több népszokás csatlakozik hozzá. Csíkdelen, Kászónújfaluban kenyeret sütnék a szegényeknek, ez az „Istenlepenye” vagy „halottak lepenye”. Csíkszentdomokoson külön helyen gyertyát gyújtanak az elfelejtett lelkeknek, november 3-án pedig engesztelő körmenetet tartanak arra a helyre, ahol 1599-ben Ördög Balázs és Nagy Kristály András meg-

gyilkolta Báthory András bíboros-fejedelmet.

Az október 31-i, illetve november 2-i halottak napja (latinul Commeratio Omnium Fidelium Defunctorum) egyébként későbbi eredetű: Szent Odiló clunyi apát 998-ban vezette be emléknapul a Cluny apátság alá tartozó minden bencés háznál. Hamarosan a bencés renden kívül is megülték, és a tizenegyedik század elejétől a katolikus egyház egésze átvette. Ezen a napon gyertyákat, mécseseket gyújtunk elhunyt szeretteink emlékére. A szokáshoz kapcsolódó némely népi hiedelem szerint ennek az a célja, hogy a világosban a „véletlenül kiszabadult lelkecskék” újra visszataláljanak a maguk sírjába, ne kísértsenek, ne nyugtalanítsák az élőket. Azért kell megszápítani ilyenkor a sírokat, hogy a halottak szívesen maradjanak lakhelyükben, a bukovinai magyarok ezért még ennivalót is vittek a temetőbe. Aki ezeken a napokon nem tud kimenni a temetőbe, az otthon gyújt gyertyát. Néhol úgy tartották, hogy aki a családban a legelőször leég, az hal meg a leghamarabb. ◀

Kell-e az e-munkakönyv?

Baloga-Tamás Erika,
Farkas István

Habár ma lejárt a digitalizált munkakönyvek, az úgynevezett Revisal frissített változatának leadási határideje, az országban nem mindenhol történt meg olajozottan az átállítás. A munkaügyi felügyelőségek minden embertől telhetőt megtettek, és az elmúlt napokban hosszabbított programmal várták a hivatalokban az utolsó percben intézkedők „ostromát”, ugyanakkor a számítógépes rendszer több ízben működésképtelenné vált a megnövekedett igénybevételtől.

„Magam is tapasztaltam, hogy sokan lehattunk, akik az utolsó napon is adatokkal töltötték fel a rendszert, hisz az nagyon le volt terhelve” – nyilatkozta lapunknak Szilágyi István főkönyvelő. A székelyföldi szakember szerint annak ellenére, hogy egy-egy ilyen határidő lejárt előtt nehézkes a rendszerhez való csatlakozás – hisz sokan vannak, akik ilyenkor kapnak észbe –, az áttérés után nyilvánvalóvá válik, hogy sokat egyszerűsödött a munkakönyvek körüli teendő. „A digitalizálás, történetesen az bármilyen területen is, megkönnyíti a dolgokat. Túl azon, hogy meglátásom szerint nyomon követhetőbb lett az egész rendszer, még az olyan kellemtelenségek is megszűntek, mint például a sorban állás” – magyarázta a főkönyvelő és hozzátette: semmilyen rossz tapasztalata nincs a munkakönyvek digitalizálásáról, és reméli, hogy a feltöltött adatokat bizalmasan kezelik, és nem történnek visszaélések.

„Kőkorszakiak”?

Elégedettségét nem osztja az Advise Expert Accounting tanácsadó cég könyvelési szakembere és társtulajdonosa. Valentina Sgarbură a *Ziarul Financiar*nak leginkább azt kifogásolta, hogy az új rendszerre való áttérésnél a felhasználói jelszavak felmondták a szolgálatot, ráadásul több hivatalban csak olyan ódon adat-hordozókon (például úgynevezett flopilemezen) fogadták el a digitalizált munkakönyveket, amelyeket a korszerű számítógépek már nem is ismernek fel. Tapasztalatai szerint a leadást hátráltatta az is, hogy sok hivatalnok nem tudja kezelni a modernebb adathordozókat.

Mint az Országos Munkaügyi Felügyelőség sajtóreferensének irodavezetőjétől megtudtuk, az adatok feldolgozása jelenleg is zajlik, a hatóság azonban bizakodó a digitalizálás arányát illetően. Ezt alátámasztják a lapunk által megkérdezett területi hivatalok vezetői is.

„Minden munkakönyvet digitalizáltunk, tehát több mint jól állunk” – jelentette ki az *Új Magyar Szónak* tegnap Ördög Lajos. A Kovászna megyei munkaügyi hivatal főfelügyelője hozzátette: előfordulhat, hogy digitalizáltak maradtak olyan személyek dokumentumai, akik már hosszú évek óta külföldön dolgoznak és „utolsó percben ébredtek fel”. Elmondása szerint ezeket a munkakönyveket is digitalizálni fogják, viszont egyelőre nincs rá anyagi fedezet. A papíralapú munkakönyvek „kiváltását végző” Revisal (5.0.6.) programmal kapcsolatban elmondta, „a problémák annak függvényében ütötték fel fejüket, hogy ki nek mennyire van affinitása, rátermettsége a számítógépes programok kezelésére, a program is hibázik, de az ember is”.

A papírban bíznak

Ileana Mocrei, a Harghita Megyei Munkaügyi Felügyelőség főfelügyelő-helyettese megkeresésünkre elmondta, egyelőre nem tud számokat mondani a munkakönyv-digitalizáció hatékonyságát illetően, de „úgy tűnik, hogy a megfeszített munkatempó, a hosszabbított program és a hétvégi nyitva tartás meg hozza gyümölcsét”. Elmondása szerint azért sem tudják lemérni a megfeszített munka határfokát, mert az alkalmazottak elektronikus nyilvántartásba vétele törvényes eljárással, illetve e-mailen is – amennyiben az érintettek rendelkeznek digitális aláírással. Felvetésünkre, hogy az alkalmazottak hogyan viszonyultak a rendszer kötelezővé tételéhez, Mocrei kijelentette: a közvélemény a vártnál inkább megoszlott. „Sokan egyenesen gratulál-

tak, hogy végre véget vettek a papírhalmaznak, de voltak, akik aggodalmuknak adtak hangot. Mi lesz, ha a központi számítógépek meghibásodnak és elvesz az összes adat? – tették fel a kérdést” – magyarázta lapunknak Ileana Mocrei, aki szerint az alkalmazottak többsége még mindig biztonosságosabbnak tekinti az „igazi”, azaz a papír munkakönyvet.

Több ezer módosítás

Sokan kifogásolták például azt, hogy nem lehet utólag módosítani az elhibázott adatokat, vagy hogy sok esetben az alkalmazottak csak legutóbbi beosztása válik láthatóvá az adatbázisban. A ZF szerint a számítógépes rendszert létrehozó TeamNet International szakemberei eddig mintegy kétezer módosítást végeztek a programban, jelenleg pedig átlagban napi kétszáz újabb észrevételt tartanak nyilván. A platformra 165 ezer euró értékben a munkaügyi minisztérium idén márciusban szerződött le a céggel.

„Mondhatni jól állunk, a munkakönyvek nagy részének megtörtént a digitalizálása” – jelentette ki kérdésünkre Corina Gavriluț, a Kolozs Megyei Munkaügyi Felügyelőség szóvivője. Elmondása szerint a megyében nagyobb fennakadásoktól mentesen zajlott a munkakönyvek digitalizációja. „Mint minden kezdet, ez is nehéz, persze, de nem volt különösebb rendellenesség, néhányszor lefagyott a rendszer, de ez előfordul, ha gép és ember együttes munkájáról van szó” – hangsúlyozta lapunknak. ◀

Több helyen megteltek a hivatalok, miután a digitális jelszavak felmondták a szolgálatot

Boc: román euró 2015-ben

ÜMSZ

▶ Románia nem módosítja a 2015-ös euróvezetési csatlakozás céldátumát, és összpontosítani fog a deficietszintnek, az államadóságnak és az inflációnak az Európai Unió által megkövetelt szinten tartására – jelentette be tegnap Emil Boc miniszterelnök, miután Mugur Isărescu egyben kormányzó és más tárcavezetők jelenlétében tárgyalásokat folytatott a kérdésben Günther Kirschbaummal, a német Bundestag európai ügyekért felelős bizottságának elnökével. A kormányfő kijelentése egybecseng a Román Nemzeti Bank kormányzója által korábban hangoztatott vélekedéssel, aki szerint az első időben ajánlatos lenne az európai fizetőeszközt párhuzamosan használni a nemzeti valutával. Ennek némileg elmentmondott Adrian Vasilescu, Mugur Isărescu tanácsadója, aki szerint a román polgárok „csodáltnivalóan felkészületlenek” az euró bevezetésére, ugyanakkor azt is elismerte, hogy a céldátum halasztása sem jelentene megoldást. Mint ismeretes, az eurócsatlakozási feltételek betartásának nyomkövetésére kormányközi bizottságot hoztak létre, amelyet maga Emil Boc miniszterelnök koordinál. A maastrichti szerződés értelmében az euróvezetési csatlakozáshoz az országnak a bruttó hazai termék (GDP) három százaléka alá kell szorítania költségvetési deficitjét, hatvan százalék alá az államadóságot, a pénzhigulást pedig nem haladhatja meg 1,5 százaléknál nagyobb arányban az övezet legjobban fejlődő államainak inflációs átlagát. ◀

Röviden

Növekedés EU-pénzből

A közösségi alapok lehívása a legfontosabb elem Románia gazdasági növekedési stratégiájában – jelentette ki tegnap Jeffrey Franks, a Nemzetközi Valutaalap bukaresti küldöttségének vezetője, miután Leonard Orban európai ügyekért felelős miniszterrel tárgyalt.

Svájci Azomureș?

Ugrásszerűen, 40 százalékkal nőtt tegnap a marosvásárhelyi Azomureș vállalat tőzsdéi részvényeinek ára, miután kiderült, a többségi tulajdonos Eurofert és Azomureș Holding török cégeket felvásárolná az Ameropa csoport. Az érdeklődő céget egy svájci család igazgatja, amely az elmúlt években már megvette a Comcereal Constanta vállalkozást is – adta hírül a *Ziarul Financiar*.

Nokia: elbocsát és alkudozik

Sipos M. Zoltán

▶ Hétvégén összesen ötven, a nemeszuki Nokia gyárban dolgozó munkás kapott felszólítást a finn gyártó vezetésétől, hogy november elsejétől nem hosszabbítják meg munkaszerződésüket. A munkásokat tömörítő Nokia Metal szakszervezet képviselői szerint azonban ennél is többtől, összesen kétszáz alkalmazotttól válik meg a napokban a gyár, olyanoktól, akik a Trenkwalder és Lugera közvetítőcégek révén kötöttek ideiglenes szerződést a Nokival.

Valentin Ilcaș szakszervezeti vezető szerint a most elbocsátottak megkapják a novemberi és decemberi fizetéseiket, ugyanakkor kevés esélyt lát a végkielégítések kifizetésére. Alin Tișe, Kolozs megye tanácselnöke múlt hét végén tett ígéretet arra, hogy tárgyalásokat folytat a Nokia gyár vezető-

ségével annak érdekében, hogy a most elbocsátott munkások is részesüljenek kárpótlásban.

„Találkoztam a Nokia egy alelnökével, akivel a szociális felelősségvállalás problémáját vitattuk meg. A cég hajlandóan mutatkozik arra, hogy lehetőséget találjon a végkielégítések biztosítására, annak ellenére, hogy ez a kitétel nem szerepel a szerződésükben” – fogalmazott a tanácselnök, emlékeztetve, hogy ezzel párhuzamosan a szakszervezetek is tárgyalásokat folytatnak az ügyben az egyéni és kollektív munkaszerződésben foglaltak alapján. Tișe ugyanakkor nem nyilatkozott sem a végkielégítések pontos összegéről, sem arról, ezek mikor lesznek esedékesek.

A *Ziarul Financiar* számításai szerint ha a cég belemenne abba, hogy a közvetlen szerződéssel alkalmazottaknak végkielégítésként 30 havi bért adjon – a megyei

tanács és a szakszervezetek követelésének megfelelően –, a 700-750 lejes átlagfizetés alapján egy munkásnak 5200 eurót kellene fizetnie. A Nokia költségei a mintegy kétezer alkalmazottra így 11 millió euróra emelkednének. A lap emlékeztet, hogy a németországi bochumi gyárbezárásakor az elbocsátottak 80 ezer és 220 ezer közötti összeget vihettek haza kárpótlásként.

A finn cég Nemeszukról Vietnamba telepíti szerelőcsarnokait, ahol 200 millió eurós beruházást hajt végre. Az ázsiai államban az átlagbérek csupán 70 euró körül mozognak, amely fele a romániai szintnek. A *Bloomberg* információja szerint a vállalat erős nyomást gyakorol az ottani döntéshozókra – akárcsak annak idején Romániában is – annak érdekében, hogy minél nagyobb állami támogatásokat csikarjon ki a készülő beruházás számára. ◀

Borúlátó magyarok és románok, nevető indiaiak

ÜMSZ

▶ Sereghajtók a romániai polgárok a gazdaságba vetett bizakodás tekintetében, pesszimizmusukat csak a magyarok és portugálok múlják felül – derült ki a Nielsen most készült felméréséből. A piackutató intézet a világ 56 országában vizsgálódott, elsősorban arra keresve a választ, az állampolgárok mennyire bíznak a munkapiac alakulásában, hogyan ítélik meg a közpénzkel való gazdálkodást, illetve mekkora a költsézési hajlandóságuk. Bár az elmúlt három hónap alatt a gazdasághoz fűződő optimizmus csökkenő trendje volt megfigyelhető az idei második negyedévhez képest, a mutatók csak egy ponttal módosultak, mivel Brazília és Szaúd-Arábiának sikerült ellensúlyoznia a világ többi régiójának bo-

rúlását. A földgolyó legderültebb államának a Nielsen szerint India bizonyult 121 ponttal, Romániának mindössze 49 pontot sikerült megszereznie. Itt a megkérdezettek 60 százaléka véli úgy, hogy a jelenlegi nem megfelelő időszak a költsézésre. Míg a világ legoptimistább tíz állama közül csupán kettő európai (Indiát Szaúd-Arábia, Indonézia, a Fülöp-szigetek, Brazília, az Egyesült Arab Emírségek, Kína, Hongkong, Norvégia, Malajzia és Svájc követik), a sereghajtók kizárólag a vén kontinensről kerülnek ki. Habár a pesszimizmák között van Görögország is, az itt élők derültebbé váltak jelentősen - tíz ponttal - nőtt az elmúlt negyedévhez képest. Romániához hasonlóan a lista végén kullog Észtország, Litvánia, Lettország, Írország, Franciaország, Japán és Spanyolország is. ◀

Elkezdődik az iskolafelmérés

Keresik a helyet a hazai tanintézményekben az előkészítő osztályok számára

ÚMSZ-összeállítás

„Átvilágítják” a napokban a hazai általános iskolákat: a tervek szerint jövőre előkészítő, úgynevezett nulladik évet indítanak a 2006-ban született gyerekek számára. A tanfelügyelőségek azt vizsgálják, mennyire felkészültek az oktatási reform által előírt új feladatra a tanintézmények. Megéri az óvodai előkészítő csoportok szerepét átvállaló osztályokat működtetni: a fejkvótaalapú támogatás többletbevétel hoz majd az iskoláknak, ha addig sikerül megfelelő infrastruktúrát kiépíteni. Egyelőre azonban úgy tűnik, kevés az osztályterem és nincs elég pedagógus.

Jön a délutáni váltás

Háromszéken legalább nyolcvan tanítót kellene még alkalmazni és harmincöt tantermet építeni, illetve felszabadítani ahhoz, hogy a nulladik évfolyam elindulhasson. A Kovászna megyei tanfelügyelőség idén másodszor mérte fel, jövő ősztől hány előkészítő osztály indulhat a térségben. Az áprilisban és a napokban zajló felmérés adatai között jelentős a különbség. Tavasszal az iskolaigazgatók még derűlátóan azt nyilatkozták: elegendő tanterem áll rendelkezésükre az elemi oktatáshoz csatolt előkészítő osztályok indítására, pedagógusból sincs hiány, mert jövő nyáron kilencvenen diplomáznak. Ráadásul negyvenöt képzett tanító jelenleg nem dolgozik a tanügyben – emlékeztettek az intézményve-

zetők –, de ha szükség van rájuk, akkor „visszacsbíthatók” a tantervek a katedrára. Ebben a megyében húsz óvodai tanítói végzettséggel is rendelkezik, így szükség esetén ők az előkészítő osztályokban is helyt tudnak állni. Ősszel azonban több igazgató is jelezte: az infrastruktúrával gondok, a tantermek és tantervek hiányát nehezen tudják áthidalni.

Keresztély Irma főtanfelügyelő szerint ennek ellenére elindulnak majd az új osztályok, mert „nagy a harc a gyermekekért” és a gyermekek után járó támogatásért. A főtanfelügyelő úgy látja: újra divatba jöhet a kétváltós oktatás. A megyében 2714 gyermek tölti idén az ötödik évet, ez 135 új osztály elindítását jelenti.

Nincs kibúvó

Az előkészítők számára speciális tantermet tervez az oktatási minisztérium, amelyek alkalmasak a játékosra, az óvodai tevékenységekre, de a hagyományos értelemben vett tantermi elemekkel is rendelkeznek. A kovásznai főtanfelügyelő úgy véli, a struktúraváltás nem kellően előkészített, nemcsak a fenti problémák miatt, hanem azért is, mert az érintett korosztályból a megyében ötszáz gyerek nem jár óvodába, őket pedig nehéz lesz egyből az iskolapadba ültetni és tanítani.

Király András, az oktatásiügyi minisztérium államtitkára lapunk megkeresésére azt nyilatkozta: a kezdeményezés egyik célja éppen az

volt, hogy hatékonyabbá tegye az iskolai oktatásra való ráhangolódást. A szakértő kifejtette: nagyon sok gyerek beiskolázása azért ütközik nehézségekbe, mert hiányzik a pedagógia „alapozás”, az óvodai ellátás nem kötelező, ezek az előkészítő osztályok azonban mindenki számára kötelezőek lesznek. A helyhiánnyal kapcsolatban Király András úgy fogalmazott, ideális az, ha a nulladik évfolyam az iskolában kap helyet, de az is megoldható, hogy a napközök, óvodák fogadják be ezeket az osztályokat, azzal a feltétellel, hogy az oktatást képzett pedagógus biztosítsa.

Ferencz Salamon Alpár Hargita megyei főtanfelügyelő lapunk megkeresésére elmondta: a térségben a

vidéki iskolákban nem okoz gondot a struktúraváltás, mert ezek az oktatási intézmények az óvodákkal közös épületben működnek. Baj van viszont a városi iskolákban: ezek többségében súlyos a helyhiány. A Hargita megyei főtanfelügyelő hozzátette: tárgyalnak a helyi önkormányzatokkal, és abban bíznak, hogy segítséget kapnak a helyhiány megoldásához.

Állandó a veszély

Marosvásárhelyen még nem kértek segítséget a helyi iskolák az önkormányzattól, Csegi Sándor alpolgármestertől azonban megtudtuk, látványos a „bébibumm” a megyeszékhelyen.

„Elsősorban az óvodák és a bölcsődék panaszkodnak a helyhiányra, nagyon sok nő tér vissza a szülési szabadság lejárta előtt a munkahegyre, így megnövekedett a gyerekellátás iránti igény” – nyilatkozta a politikus. A helyi önkormányzat a reform és ortodox egyháztól bérel ingatlan ahhoz, hogy a helyhiányt orvosolni tudja. Marian Pop Liviu, a Szabad Tanügyi Szakszervezet (FSLI) elnöke hétfőgőn nyilatkozott az óvodai és általános iskolai képzés átalakításával kapcsolatban. Az érdekvédő szerint legalább 5500 pedagógus alkalmazására lenne szükség ahhoz, hogy a tanügyminisztérium által jóváhagyott reform az elképzeléseknek megfelelően történjen. „Jelenleg az óvodai csoportok túlszűfoltak, az iskolai előkészítő évfolyam indítása szakmailag

nem biztosított. Ha nem történik gyökeres változás, és maradnak a harmincfős óvodai csoportok, a gyerekek folyamatos veszélyben lesznek, nőhet a legkisebbeket érintő balesetek száma” – emlékeztetett a FSLI első embere. A törvény elvileg húszfős csoportok elindítását teszi lehetővé, de az országos adatok szerint a legtöbb intézményben a harminc főt is eléri a létszám. A szakszervezeti vezető hozzátette: a kormány új osztálytermek berendezésére és felszerelésére készül, de a tavaly megígért óvodai és bölcsődei helyeket sem biztosították még, jelentős a lemaradás.

Bizakodók és bizalmatlanok

A beiskolázási számokat a következő hetekben pontosítják, beiratkozni a „rendes” elsőosztályos beiratkozással egy időben, jövő év tavaszán lehet majd a nulladik évfolyamra. A szülők ellentmondásosan nyilatkoztak a kezdeményezéssel kapcsolatban. „Ahelyett, hogy hagyjanak időt a gyerekeknek ahhoz, hogy iskolaéretté váljanak, egyre korábban hozták az iskolakezdés időpontját. Játszanak a gyerekek sorsával” – nyilatkozta a marosvásárhelyi Furó Ibolya, akinek kislánya jövőre tölti a hat évét. „Nagyon jó dolog, hogy beviszik a kicsiket az iskolákba, hogy átalakítsák a tantermet, ez az idősebbek számára is fontos volna, hát ha barátságosabbá válik a légkör” – értelt Tóth Ilona, akinek fia szintén „nulladik évfolyamos” lesz. ◀

Zsúfoltak lesznek jövőre az általános iskolák, több váltásban tanulhatnak majd a legkisebbek

Magyar tagozatot kérnek

Hírösszefoglaló

A felsőoktatási reform érdemi támogatását kéri a hazai érdekvédő szervezettől és az egyetemi oktatásért felelős testületektől, intézményvezetőktől az a nyílt levél, amelyet Vekov Károly egyetemi tanár fogalmazott meg. Vekov arra figyelmeztet, hogy a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen (BBTE) és a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE) létrehozott, illetve létrehozni kívánt intézetek (az érvényben lévő jogszabály román nyelven „departament”-ként határozza meg ezeket) nem feltétlenül jelentenek a román oktatási struktúrákkal egyenértékű szervezeti egységeket. „A helyes út – Vekov szerint – a tagozatok létrehozása és fenntartása lenne, ezek a szervezeti egységek ugyanis valóban önállóan dönthetnek pénzügyi, tanulmányi és személyzeti kérdésekben egyaránt.” A nyílt levelet több értelmiségi is aláírta.

Magyar Tivadar, az RMDSZ oktatási ügyekért felelős főtitkár helyettese, a BBTE nyáron leköszönt rektorhelyettese közleményben reagált a nyílt levélre. A szakértő a tagozati tanács hatáskörébe utalta a felvetéseket. Mint vélekedik, várhatóan jogi szakértők is megvizsgálják Vekov Károly felvetéseit, és a jövő hét folyamán a Babeş-Bolyai Tudományegyetem illetékes testülete elé kerülnek a javaslatok. Magyar érdemi egyeztetést ígért a nyílt levélben megfogalmazott észrevételekkel kapcsolatban, de úgy fogalmazott, hogy „a magyar felsőoktatás jelenét és jövőjét illetően nem elsősorban a kifejezések fontosak, hanem az, hogy milyen tartalommal töltik meg ezeket”. Magyar Tivadar a tegnapi közzétett állásfoglalásában jelezte: minél magasabb szinten működik intézményesen az önálló magyar felsőoktatás, annál erősebb, és ezt jelenleg a karok biztosítják a lehető legteljesebb mértékben. ◀

Népszámlálás: totális káosz

Hírösszefoglaló

A népszámlálás utolsó napja is botrányosan zajlott: az adatgyűjtés a késő délutáni órákban is folyt, az Országos Statisztikai Hivatal (INS) pedig a késő délutáni órákban közleményben jelezte, hogy éjfélig mérlegelik, szükség van-e a határidőmódosításra, meghosszabbítják-e az eredeti határidőt. Az első megye, ahol sikerült lezárni az információgyűjtést, Brassó volt, ahol már október 30-án befejezték a munkát a kérdezőbiztosok. Nagyon jól teljesítettek Arad megyében is a statisztikai hivatal által megbízott személyek: itt tegnap délután már 99,34 százalékos volt az adatrögzítés aránya. A lista élén szerepel Vâlcea és Kovászna megye is, szintén 100 százalékhöz közelítő aránnyal Hargita megye a középmezényben helyezkedett el.

Bukarest továbbra is sereghajtó, a fővárosban a határidő letelte előtt egy nappal 88 százalékgig jutott a felmérés. Az

bukaresti első kerületben ugyanakkor a háztartások alig 60 százalékához jutottak el a kérdezőbiztosok. A statisztikai hivatal tegnap délután jelezte: folyamatosan követik az adatgyűjtés ütemét azok esetében is, akik az utolsó napokban Bukarestben bevezetett online önbevallást választották: a kérdőíveket a népszámlálás hivatalos honlapján tették közzé. Azokat a fővárosi személyeket, akikhez nem jutottak el a biztosok, arra biztatták a hatóságok, hogy töltsék ki maguk az internetről letölthető íveket és juttassák el személyesen vagy postán az állandó lakhelyükön illetékes önkormányzathoz. A népszámlálás tizenkettedik napján az adatrögzítők több ezer olyan háztartást is felkerestek, ahol korábban már jártak, de az INS által kibocsátott téves információk miatt nem vették nyilvántartásba az adatközlők személyi számát.

További rendellenességekre is fény derült az utolsó száz méteren: tegnap az adatgyűjtés során tapasztalt szabály-

szegések ellen tiltakozott a Bihar megyei görög katolikus püspök, Virgil Bercea. Az egyházfő elmondta: a biztosok több esetben elmulasztották feltenni a vallási hovatartozásra vonatkozó kérdést, vagy nem rögzítették az erre vonatkozó választ. Bercea szerint a népszámlálás során hátrányos megkülönböztetés érte a hazai görög katolikus híveket, a roma, illetve a magyar nemzetiségű állampolgárokat. A püspök panaszt nyújtott be a Bihar megyei prefektúrához és az illetékes népszámlálási központhoz, ahol elrendelték a vitatott esetek kivizsgálását. Bercea emlékeztetett, hogy a legutóbbi népszámláláskor volt olyan település, ahol a görögkeleti pap vallási hovatartozását sem vették be a kérdezőbiztosok. Székely István, az RMDSZ népszámlálási munkacsoportjának vezetője lapunknak korábban úgy nyilatkozott: a nemzetiségi adatok rögzítésével kapcsolatos panaszok száma az adatgyűjtés utolsó napjaiban csökkent. ◀

Röviden

Érettségi tételek a neten

Közzétette az oktatási minisztérium a 2012-es érettségi és nyolcadikos záróvizsga tételeit. A feladatok a webhelyen tekinthetők meg. A szaktárca ugyanitt pontosította az idej tanévről érvényes módszertani elveket, szabályzatot, és közölte azt is, milyen készségek el-sajátítását kéri számon a vizsgabiztosok.

Vége a szénzűnetnek

Több mint két hét kényszer-vakáció után megindult az oktatás valamennyi balánbányai iskolában és óvodában. A Hargita megyei településen jelentős tartózkodást halmoztak fel az oktatási intézmények, a gázszámla kiegyenlítéséhez a megyei önkormányzat és a kormány is rendkívüli segítséget nyújtott. A megyei önkormányzat ugyanakkor jelezte, a kialakult helyzetért a polgármesteri hivatal terhelte a felelősséget.

Röviden

Hivatalosan is Szonda a könyvtárigazgató

Kovácsna Megye Tanácsa októberi soros ülésén meghozta azt a döntést, amelynek értelmében Szonda Szabolcs újra a Bod Péter Megyei Könyvtár igazgatója. A tegnapi tanácsülésen Tamás Sándor megyei tanácselnök kijelentette: „Három és fél évvel ezelőtt ugyanezt a döntést hoztuk meg: úgy gondoltam, hogy győzött a normalitás. Hiszen az a logikus, hogy egy olyan megyében, amelynek lakossága 75 százalékban magyar, egy olyan könyvtárban, amelynek olvasói 86 százalékban magyarok, valamint a több mint 226 ezer kötet túlnyomó része is magyar nyelvű, elvárható, hogy az intézményt egy magyar nemzetiségű ember vezesse.”

Magyarországi turné a Figura

A gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház magyarországi turnéra indul: november 8-a és 15-e között a társulat olyan városokban lép fel, amelyekben többször is sikerrel vendégszerepelt: Budapest, Miskolc, Eger, Szigetszentmiklós, Kiskunmajsa. A turnén Peter Handke *Az óra, amikor semmit nem tudunk egymásról* című mozgásszínházi darabját (rendezte: Bocsik Yvette), *A téboly hétköznapjai* (r. Katona Imre), Georg Büchner *Woyzeck* című drámáját (r. Dézsi Szilárd) és Béres László rendezésében a *Nagynyavalya* című zenés politikai moralizáló játékot játsszák.

„Emberarcú színházat látok”

Interjú Szabó K. Istvánnal, a Szigligeti Színház művészeti igazgatójával

Totka László

► **A Szigligeti Színház rendhagyó produkcióval kezdte az évadot. Mostantól ilyen lesz az új váradi magyar színház?**

– Nem találok semmi rendhagyót abban, hogy Szigligeti *Liliomfi*jával nyílt meg a felújított Szigligeti Színház. Legfeljebb annyiban, hogy a színházújító szándékhoz hűen, az utóbbi két évtized nagyváradi színházi hagyományaitól eltérően, mellőztük a konzervtechnikát és az anakronisztikus ábrázolási mód helyébe, egy karakteres színházi formanyelv került. Hogy ezután ilyen lesz-e a váradi magyar színház? Szellemiségében ilyen, formájában változó, hiszen, minden színházi alkotó a maga sajátos látásmódját próbálja érvényre juttatni. Korszert, ki-egyensúlyozott, emberarcú színházat látok magam előtt.

► **Mennyire cél a közönséggel való kommunikáció, a nyílt próba, a beavató színház, hogy a közönség értse amit lát és a modernebb színházi koncepciókat?**

– Ezt máris programszerűen kezeljük. Elsősorban a diákokat szólítottuk meg. Számukra dolgoztuk ki a *Színház az iskolában – Iskola a színházban* elnevezésű interaktív programot. Minden váradi magyar iskolában színházi műhely alakult, színészeink irányításával, amelynek keretében, az irodalmi művek színpadi

interpretációjától, a színházi apparátusig, mindenről szó esik, és az évente megvalósuló közös előadás lehetőséget teremt a betekintésre a függöny mögötti komplex mechanizmusba. De nem maradnak el a közönséggel való találkozások sem.

► **Milyen új lehetőségek rejlenek az új fellépésben?**

– Mindenekelőtt az önálló adminisztrációt emelném ki, hiszen ez a garanciája annak, hogy amit betervezünk, az meg is valósulhat. Sorsunk magunk formálhatjuk, lehetőségeink és képességeink szerint. Átláthatóvá vált az intézmény költségvetése, követni tudjuk bevételeinket és

kiadásainkat, nem utolsósorban, jogi viszonyaink alakulását, szervezését, mely a „közös intézmény” utóbbi időszakában igencsak körülmenyes volt. Az újrakezdésnek van egy másik, lelki hozadéka is, amit rendkívül fontosnak tartok, és ez a szellemi megújulás lehetősége. Ezzel a lehetőséggel élnünk kell, és konszolidálnunk kell egy olyan színházat, amely akkor is képes továbbfejlődni, amikor már kihuny a kezdeti lendület varázsa.

► **Az önállósodás nem jelent nagyobb terhet olyan értelemben, hogy most már csak a társulaté a felelősség, ha valami nem jól sikerül?**

– És természetesen az érdem is.

– Áldott teher. Bárcsak így lenne. Sajnos, nem olyan világban élünk, ahol ez a szerepvállalás ennyire egyértelmű. Az érdemosztáshoz hadd ne szóljak hozzá, de ami a felelősséget illeti, azt határozottan valom, hogy a miénk. Siker vagy kudarc, ez így, együtt, mind, a színház. Távlatokra rendezkedtünk be, és ez következetes színházépítő munkát igényel.

► **Melyek a megújítást célzó rendező elvek, tervek, stratégiák?**

– A művészi megújulás alapja az egészséges művészi szándék, és az ennek kivitelezésére képes alkotó személyek. A stratégia lényegében egyszerű: izgalmas repertoár, kiváló rendezők jelenléte a nagyváradi színházban és jó alkotói formában lévő társulat. A megvalósítás már bonyolultabb, mert az izgalmas repertoárnak komoly anyagi feltételei vannak, a kiváló rendezők igényeiknek megfelelően válogatják meg munkaterepüket, és ez már szorosan összefügg a társulat állóképességével is. Az ideai tervet, mind a repertoár, mind az alkotók szempontjából stratégiára szabott: veretes klasszikusok, mint Szophoklész vagy Szigligeti, provokatív kortársak, mint David Greig és Howard Barker, de a nagyváradi zenés színházi tradíciónak adózva Szirmai-Bakonyi-Elek *Mágnás Miska*

nagyoperettje alkotják az évad gerincét.

► **Mit tehet egy vidéki társulat, hogy ne fásúljon, szürküljön bele tevékenységébe, hogy új művészeti behatások érhék, hogy kapcsolatban maradjon a világ színházi történéseivel, tendenciáival?**

– Ma már, azt hiszem, érvényét veszítette a vidéki társulat megjelölés, hiszen, ha jól körülnézünk, a friss színházi szemléletet leginkább a vidék szolgáltatja a fővárosnak. Egy nyitott világban élünk, gombnyomásnyira van tőlünk a színház történet, és a jelen színház művészeti törekvések teljes tárháza. Én a nyitott szemléletben hiszek, abban, hogy a magunk és lehetőségeink kutatásába befektetett energia önkifejezésünkben gyümölcsözik.

► **A nyitottság mellett mire van még szükség ahhoz, hogy egy társulat a térség legmeghatározóbb szellemi közösségévé váljon?**

– Befektetésre van szükség, infrastruktúra-bővítésre, korszerűsítésre, és nem utolsósorban, a művészeti állomány folyamatos fejlesztésére, mert, miként a kérdés is utal erre, ez egy szellemi játék, és állandó koncentrált állapotot igényel, megfogalmazni közvetlen környezetünk és tágabb világunk, a korszak és nem utolsósorban a magunk által táplált kétségeket.

A reformációra emlékeztek

Bartha Réka

► „Be kell lakni ezt a földet, nem szabad feladni” – hangsúlyozta Kelemen Hunor az ünneplő alsórákosi közösségnek, amely református erődtemploma megépítésének 335. évfordulóját, valamint a reformációt ünnepelte a hétvégén. „Ha elődeink több mint három évszázaddal korábban nem bíztak volna abban, hogy ezen a földön meg tudnak maradni, akkor nem építettek volna templomot, nem hozták volna létre a közösség számára fontos intézményeket. Nekünk ma az a dolgunk, hogy bizzunk egymásban, átörökítsük ezt a hagyatékot a fiatalabb nemzedékekre és felismerjük azt: közös erőnknek, az összefogás erejének nincs alternatívája” – jelentette ki Kelemen Hunor az alsórákosi ünnepi istentiszteleten, amelyen Kató Béla református püspök-helyettes, valamint Szegedi László kőhalmi református esperes hirdette az ígét.

„Aki templomot épít, lelket épít, aki lelket épít, hazát épít” – hangsúlyozta ünnepi beszédében Kovács Attila, az RMDSZ Brassó megyei szer-

vezetőnek elnöke, aki a szimbolikus építkezést, a templomépítést a közösség megmaradásának zálogaként említette. „Az alsórákosiaknak volt erejük felépíteni, aztán újjáépíteni, mindmáig ápolni és gondozni ezt a 335 éves templomot. Ezzel a felelősséggel és kitartással kell ma nekünk is a település és a közösség fejlesztésén munkálkodnunk” – tette hozzá Kovács. A Brassó megyei RMDSZ-elnök ünnepi beszédében a református egy-

ház elöljárói által tavasszal megfogalmazott Alsórákosi Nyilatkozatot is idézte, amely szerint „nem test és vér ellen” küzdött a közösség, amikor a zűrzavart és garázdálkodást próbálta felszámolni a településen.

Az alsórákosi megemlékezés után a Brassó melletti Tatrangban a helyi evangélikus-lutheránus gyülekezeti ház felszentelésén, valamint a felújított templomban megtartott istentiszteleten és ünnepi közgyűlésen vett részt

az RMDSZ elnöke. Ünnepi köszöntőjében Erdély erős, bizakodó, építő közösségeinek nemzetet éltető, megtartó erejéről beszélt. A tatrangi ünnepi istentiszteleten Adorjáni Dezső Zoltán evangélikus-lutheránus püspök hirdetett ígét, az ezt követő közgyűlésen pedig Zelenák József esperes, dr. Rainer Stahl, a Martin Luther Bund főtitkára, Szilágyi Mátyás főkonzul, Ördög Endre és Tarr Kálmán lelkes köszöntötte a közösséget. ◀

Kelemen Hunor RMDSZ-elnök Alsórákosi és Tatrangon emlékezett a reformációra

Fotó: Fehér Attila

Amatőr színészek találkoznak Udvarhelyen

Baloga-Tamás Erika

► Tizedik alkalommal mutatkoznak be a november 5-én sorra kerülő Amatőr Színjátszó Fesztiválon a székellyföldi amatőr színjátszó csapatok. A kulturális rendezvény megálmodója és kivitelezője az Udvarhelyi Fial Forum, mely a nehézségek ellenére is évről évre teret biztosít a játékos kedvű amatőr színjátszó csapatoknak. „Az Amatőr Színjátszó Fesztivál nagy múlttal rendelkező, hagyományos rendezvénye az Udvarhelyi Fial Forumnak. Nem könnyű életben tartani, hisz egyre kevesebb az olyan amatőr színjátszó csapat, amely szívesen vállalja a fellépést. Ezt mutatja az is, hogy míg a kezdetekben az udvarhelyszéki csapatokat vártuk erre a rendezvényre, néhány évvel ezelőtt muszáj volt nyitnunk, így lett erdélyi szintű a rendezvény” – nyilatkozta lapunknak Vass Orsolya, az Udvarhelyi Fial Forum programfelelőse.

A fesztivál főként találkozójellegű, amely elősegítheti az amatőr színjátszó körök

fejlődését, a fiatal tehetségek felismerését, támogatását, és hozzájárulhat ahhoz, hogy az amatőr színjátszás nagyobb szerepet kapjon a vidék kulturális életében – magyarázta a programfelelős.

A szombati fesztiválra összesen hét amatőr színjátszó csapatot várnak, az erdőszentgyörgyi Bodor Péter Színkör három csapattal érkezik, Szentegyházról a Szent Imre Társulatot várják, Agyagfalváról az általános iskolások csapata, a Berzen-ceieskedők lépnek színpadra, Bögözből szintén az általános iskola amatőr színjátszó csapata, a Wass-madarak mutatkoznak be, de képviseltetik magukat a házigazdák is a fesztiválon. „Ez a rendezvény nem verseny, hanem inkább ismerkedő, bemutatkozó jellege van. Már csak azért is kizárt a versengés, mert a fellépő csapatok különböző korosztályból kerülnek ki, így nem lehet összehasonlíthatni őket, és érdemben döntenünk arról, hogy a diákok csapata vagy inkább a felnőttek csapata a jobb” – jelentette ki Vass. ◀

Udrea: a CNA a vétkes

F. I.

► „Nem fogok lemondani Elena Udrea felszólítására” – jelentette ki a *Jurnalul Național*-nak adott nyilatkozatában Răsvan Popescu. Az Országos Audiovizuális Tanács (CNA) elnöke a központi napilapnak hangsúlyozta: az, ami most a *Realitatea TV* körül történik, csak egy átmeneti állapot, amit az váltott ki, hogy két médiabefektető úgy döntött, elválnak útjaik. „Az audiovizuális tanács nem foglalkozhat váloperekkel” – fogalmazott. Elena Udrea turisztikai és fejlesztési miniszter múlt hét végén követelte Răsvan Popescu lemondását a *B1 TV* műsorában, azt róva fel a CNA-elnöknek, ő a felelős a „sajtó lesüllyedéséért” minthogy nem tisztítja meg a *Realitatea TV*-t, annak ellenére, hogy köztudott, Elan Schwartzberg mögött Sorin Ovidiu Vântu áll. „Meglátásom szerint a CNA elnökének be kellene nyújtania lemondását, hisz a sajtó lealacsonyításáért egyértelműen ő a felelős, az ő ve-

Răsvan Popescu CNA-elnök nem mond le Elena Udrea „parancsára”

zetése óta éljük ezt a sötét korszakot” – fogalmazott a miniszter asszony. Hangsúlyozva: több alkalommal is meghívták már az *Realitatea TV* és a nemrég indult *RTV* műsoraiba, de mindannyiszor visszautasította a felkérést. „Sajnos az audiovizuális média jelenlegi helyzete már nem a Ghiță, Elan és Vântu urak problémája. Ezt a CNA-nak kellett

volna megoldania, hatékonyabban fellépnie és alkalmaznia a törvényeket” – hangsúlyozta a *B1 TV*-nek nyilatkozó Elena Udrea, aki úgy véli, a hazai média azért van mélyponton, mert nincsenek törvények, és mindenki a saját erejét fitogtatva lép fel a piacon. „A legsúlyosabb ebben a dologban, hogy Elan Schwartzberg, a *Realitatea TV* tulajdonosa mő-

gött Sorin Ovidiu Vântu, a hírtévé korábbi feje áll” – jelentette ki.

„Az én mandátumom ideje alatta a hazai audiovizuális média fejlődött és változatos maradt, a gazdasági válság ellenére is. Az általam vezetett audiovizuális tanács a törvényes kerékvágásban tartja a dolgokat. Csak és kizárólag a szabad piac és a fogyasztók döntenek el, hogy hány hírsatorna működhet Romániában, és melyek legyenek azok” – válaszolt Udrea vádjaira Răsvan Popescu. Hangsúlyozta: az audiovizuális tanácsnak semmi köze ahhoz, hogy Elan Schwartzberg mögött Sorin Ovidiu Vântu üzletember áll vagy sem.

Amint arról lapunkban beszámoltunk, Románia vezető hírtélevíziójának kettészakadása egy hete következett be: a Sebastian Ghiță menedzser által vezetett *RTV* és az Elan Schwartzberg tulajdonos által irányított *Realitatea TV* párhuzamosan közvetítette műsorait, a kábelszolgáltatók felváltva sugározták a két adást. ◀

Kettős tükrök

A magyarországi legfelsőbb bíróság nem találta jogsértőnek a *Cívishír* azon írását, amelyben Hajdú Pétert leszenkítették, és csúnya jelzőkkel illették *Frizbi* című műsorát. A szabad sajtó portál felmentését így indokolták az Ítélek: „a véleménynyilvánítás szabadsága minden közlés szabadságát magába foglalja függetlenül a közlés módjától...” – indokolt esetekben a durva szavak is elfogadottak. Minket viszont elszenkített ez a hír, ugyanis milyen, megírni való témánk marad, ha az erős, esztétikai természetű kritika mellé, teljes mellszélességgel, beáll a *Jog is? Hab a tortán, hogy Hajdúnak „voltogattott” köze a magyar baloldalhoz, míg az Igazság, még a Tiszán túl, Dunán innen is, csak és csakis a Hatalmasoknak jár. Hogy a bíróság valóban politikai színezet alapján döntött-e ebben a rágalmasoknál, vagy az értékeket és az igazságot tartotta szem előtt, sosem tudjuk meg. Sajnos.*

(prier)

Szavazógép

Maszol.ro: korrekt népszámlálás

Lapunk internetes olvasói nem tapasztaltak semmilyen kihágást a népszámlálók részéről. A *maszol.ro* szavazógépén feltett legutóbbi kérdésünkre (Őn tapasztalt már kihágást a népszámlálást végző kérdőbiztosok részéről?) válaszoló olvasóink hetven százaléka azt nyilatkozta, nem tapasztalt kihágást az idei népszámlálás során. A válaszadók 15-15 százaléka kijelentette: ő is részese volt már kihágásoknak, illetve ismerősivel történt ilyen eset.

E heti kérdésünk:

Szokott-e világitani halottak napján?

1. Igen.
2. Nem.
3. Igen, de csak a látszat miatt.

Részvétnyilvánítás

Fájdalommal értesültünk dr. Murvai Olga professzor asszony elhunytáról. Halála nagy veszteséget jelent az erdélyi magyar egyetemi oktatás és nyelvészeti kutatás számára. Öszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak.

Markó Béla és Kós Anna

Mély együttérzéssel osztozunk Murvai László munkatársunk fájdalmában, szeretett felesége elhunyt alkalmából. Tartalmas életpályája örök példakép marad.

Király András György államtitkári kabinetje és a kisebbségi oktatásért felelős főosztály munkatársai, Oktatási, Kutatási, Ifjúsági és Sportminisztérium

Apróhirdetés

Budapesti galéria magas áron vásárolja XIX-XX. századi neves magyar és európai festőművészek alkotásait, különleges műtárgyakat, numizmatikai gyűjteményeket. 1077 Budapest, Wesselényi utca 9., www.karaigaleria.hu, karaigaleria@karaigaleria.hu, +36209245370, nagyvárad telefonszám: 0740-181729.

„X-közelben” Baricz Gergő

ÜMSZ

► Sikerrel vette az X-Faktor 2011 harmadik élő show-jának akadályát Baricz Gergely, aki ezzel bejutott a legjobb kilenc versenyző közé. A hétvégi élő műsor a rockról szólt, ahol a Keresztes Ildikó által mentorált erdélyi versenyző elsőként lépett fel, Vikidál Gyula *Csak a szívemet adom eléd* című számát adva elő. Produkciójáról Geszti Péter összegzőként elmondta: „Ezzel a dallal hazaértél, jól áll neked ez a műfaj, ezt tessék erőltetni.” „Nagyon beletettél apait-anyait... Esetenként hamis volt, és úgy éreztem vérzik a torkod közben! A rekesztés nem volt természetes” – lombozta le egy kicsit Malek Miklós az erdélyi énekest. Nagy Feró a rock műfaji követelményeiről beszélt, és közben elismerően nyilatkozott az előadásról: „Nagyon jó vagy, szeretem, amit csinálsz.” Végül pedig Keresztes Ildikó az énekes mentora értékelt: „Annyira hiteles, annyira őserő van benned! A mai generációból nagyon kevés ember van, akinek oda mertem volna adni ezt a dalt!” A mentorok szavait a nézői szavazatok is alátámasztották, Gergő ugyanis

elsőnek jutott tovább a harmadik élő show-ból, így már a legjobb kilenc között várja a további megpróbáltatásokat.

Múlt héthez hasonlóan, ezen a hétvégén is egy mentor két versenyzője maradt a színpadon. Ezúttal Geszti Péter csapatai kö-

zül a Rocktenors és az Ikrek versenyzett a bennmaradásért. A Hajdú ikrek kezdték a párbajt, akik Balázs Fecó (Korál) *Maradj velem* című dalát adták elő. Ezzel ellentétben a Rocktenors egy külföldi slágerrel párbajozott a továbbjutásért, a népszerű Queen

együttes *Who Wants to Live Forever* dalával. A mentorok a három fiú előadását értékelték színvonalsabbnak, így a Hajdú lányok búcsúztak a versenytől. A párbajdalok előtt Janicsák Veca lépett fel, aki legújabb *Labirintus* című számát adta elő. ◀

A borzonti Baricz Gergő az eddigi három élő show-ban sikerrel vette az X-Faktor akadályait

Munkaidőben nyerő a Facebook

Hirösszefoglaló

► Több időt töltenek a népszerű közösségi oldalon, mint a tévéképernyők előtt a médiafogyasztók reggel 9 és délután 5 óra között. Egyre inkább tömegmédiummá válik a Facebook. A fenti megállapítás a 47 éveseknél fiatalabb korosztályok mindegyikére igaz, pontosabban a legfiatalabbak nagyjából ugyanannyit tévéznek, mint amennyi időt a Facebookon töltenek az említett időszakban – derül ki az eMarketer felméréséből. A 47-65 évesek körében – talán kevésbé meg-

lepő módon – a tévzés még népszerűbb tevékenységnek bizonyult, mint a közösségi média. Ez persze nem azt jelenti, hogy az idősebbek teljesen figyelmen kívül hagynák a Facebookot, valamint több, mint negyedük rendszeresen használja azt munkaidőben. A 15-17 illetve a 18-34 évesek körében facebookoznak a legtöbben a szóban forgó napszakban. A hirdetőik számára mindebből az következhet, hogy a közösségi kampányok tesztelésére a 9-től 5-ig terjedő időszak lehet a legmegfelelőbb. A fiatalabbak elérésére

specializálódott Mr. Youth médiaügynökség vezetője az eMarketernek elmondta: „a Facebook többé nem opcionális, ha el akarjuk érni a fiatal felnőtteket.” Az esti órákra azonban kezd lankadni a közösségi oldal iránti figyelem, a médiafogyasztók egyre inkább a televízió felé fordulnak. Itt tehát továbbra is főműsoridőben a legérdekesebb reklámozni. A Facebook egyébként a napokban partnerségre lépett az amerikai munkaügyi minisztériummal annak érdekében, hogy könnyebben juthassanak munkához az állatalanok. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 030032, București, Lipsani nr.29-31, O.P. 15, C.P. 40

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

SZERDA
2011. november 2.

A nap filmjei

TVR2, 18.30

Christy: Nehéz választás

Hogyan válik egy fiatal lányból érett nő, és hogyan győzi le a belső tartás a sors kemény megpróbáltatásait. Christy fiatal misszionárius Tennessee államban a Great Smoky Mountain vidékén, és hitét két szörnyű csapás is megrendíti: egyszer tifuszbajrány tör ki, másodsor pedig szörnyű ítéletidő teszi a földdel egyenlővé a kis közösség élőhelyét.

m1, 22.05

On The Spot: India

A Gangesz partján fekvő Varanasiba évente tízezrek zárdokolnak el - meghalni. Naponta több száz halottat égetnek el nyilvánosan. A Spektrum Tv digitális riporterei, Cseke Eszter és S. Takács András a filmben a halál nyomába erednek. Éhségstrájkoló "szentek", 9 éves koruk óta egyedül élő özvegyek és olyan indiaiak, akik már semmi mást nem akarnak az élettől, mint a halált.

DUNA Tv, 22.30

Howards End - Szellem a házban

Három egymástól különböző társadalmi réteg nagyfalalkozása a századforduló Angliájában nem egy könnyű sakkjáték az élet tábláján. Egy ódon angol kúria repkénnyel befutott falai között különös események zajlanak. A zavartalannak tűnő nyugalom csak látszólagos. Két család sorsa fonódik össze olyan kuszán, hogy lassacskán már senki nem ismeri ki magát benne.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél **10.00** Napközben **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **12.57** Harangszöveg **13.00** Déli krónika **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Tebenned bíztunk **15.05** Arcvonalak **16.05** Közélelő **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **21.30** A nap története **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás **12.15** Miben segíthetünk? **13.05** Zenei üzenetek **14.00** Délutáni váltás **15.00** Híradás KultúrPresszó, Könyv- és lemeztéka **16.00** Híradás, Sport, Rádióújság **17.00** Híradás **17.15** Gazdasági magazin, Összhang **17.55** A nap hírei rövide

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek **8.10** Hangoló, Meditáció: baptista műsor **9.50** Hírek, műsorism. **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek **16.15** Vendég a Stúdióban **17.00** Nap-óra **17.30** Jazzmagazin **17.55** Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.00 Tükör
- Halottak Napja (ism.)
7.30 Híradó
7.40 Kisváros (sor.) (ism.)
8.30 Híradó
8.40 MacGyver (am.-kan. sor.) (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 Hatot egy csapásra - A Grimm testvérek legszebb meséi
11.05 Család-barát
12.00 Unser Bildschirm
12.30 Srpski Ekran
13.02 Híradó - Déli
13.15 Kívánságkosár
15.15 Utókor (ism.)
15.45 Törzsasztal (ism.)
16.15 Önök kérték! (ism.)
17.10 Floyd Olaszországban (ism. sor.)
17.40 Az erdélyi szász kultúra nyomában
18.15 Kisváros (magyar sor.)
19.00 Híradó
19.30 Közbeszéd
20.00 Térkép
20.30 MacGyver (am.-kan. sor.)
21.30 Kis Dorrit (angol minisor.)
22.20 Hírek
22.30 Howards End - Szellem a házban (angol-japán filmdráma, 1992)
0.50 Dunasport

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Románia, nap mint nap! (live)
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (dél-koreai sor.)
11.25 Csehov nyomában (dokumentumfilm)
12.20 TVR 55
12.40 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasorozat)
14.00 Hírek
14.45 Közlelő hozzád
15.15 Teleshopping
15.30 Hasonszörűek (ism.)
16.00 Együttélés
17.00 Hírek
17.30 Őszi keringő (orosz romantikus film, 2010)
18.25 A palota legendái: Lim Sang (sor.)
19.45 Sport
20.00 Hírek
20.45 Dr. House (amerikai sorozat)
21.31 UEFA Champions League Stúdió (live)
21.40 Manchester United - Otelul Galati labdarúgó mérkőzés (live)
0.15 Gól gól után
1.00 Őszi keringő (orosz romantikus f., 2010) (ism.)
1.55 Közérdek (ism.)
2.20 La vie en rose (ism.)

VIASAT 3

10.15 Zuhanás (am. romantikus dráma, 1999)
12.50 Topmodell leszek!
13.40 Feleségcsere **14.40** Órangyal (sorozat) **15.40** Doktor House (ism.) **16.35** Nyomtanalul (sorozat) **17.30** Gyilkos számok (ism.) **19.20** Jóbarátok (sorozat) **20.20** Két pasi (ism.) **21.15** Doktor House (sorozat) **22.15** Van Helsing (amerikai-cseh akciófilm, 2004) **0.45** Terepen **1.40** Az utolsó órában (am. sorozat)

m1

6.55 Ma Reggel
10.00 Búvólet (olasz sor.)
11.00 Nicholas ajándéka (olasz-am. filmdráma, 1998)
12.35 Adj már csendességet
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Hrvatska kronika
14.30 Ecranul nostru
15.00 Tudástár 2011
15.30 Válogatás az Országos Természetfilm-fesztivál filmjeiből
16.00 Angyali érintés (am. sor.)
16.50 Különleges mentőalakulat (auszt. sor.)
17.35 MM
18.35 Észak és Dél (am. kaland sor.)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sport hírek
21.15 Párizsi helyszínelők (francia krimisor.)
22.05 On The Spot: India (dok. f.)
23.00 Az Este
23.35 KorTárs
0.05 Kis tini a nagyvilágban
1.05 Zegzugos történetek
1.35 Sport hírek
1.45 Észak és Dél (am. kaland sor.) (ism.)

TVR 2

8.00 Hannah Montana (am. sor.)
8.35 Familie Dr. Kleist (sor.)
9.35 Késhegyen
10.20 Kaland és természet
10.50 Egészségpasztilla
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Bazár
12.35 Biznisz óra
13.25 Egészségpasztilla
13.30 Jamie gasztroradalm
14.00 Szentek és mesterségek (ism.)
14.35 Együtt Európában
15.30 Teleshopping
16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.)
17.00 Vallomások (live)
18.00 Hírek
18.30 Christy: Nehéz választás (amerikai film, 2001)
20.00 Adio
20.05 Hullámzunk
20.25 Biznisz óra
21.10 Késhegyen
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Testvérség a borban
23.35 Gregory 2 barátja (angol vígjáték, 1999)
1.35 Christy: Nehéz választás (amerikai film, 2001) (ism.)
3.00 Biznisz óra (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek **10.00** Pontos sportidő (live) **12.00** Sport.ro Hírek (live) **13.00** Sport.ro Hírek (live) **13.30** Pontos sportidő (live) **14.00** Sport.ro Hírek (live) **16.00** Sport.ro Hírek (live) **16.30** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) **20.00** Pontos sportidő (live) **21.00** Sport.ro Hírek (live) **21.45** Boxbuster: Nagy meccsek

m2

6.55 Ma Reggel
10.00 Együtt
10.50 Híres magyar könyvtárak
11.45 Az építésetet ürügyén
12.30 Ars Hungarica
13.01 Híradó délben
13.19 Sport hírek
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Napló
14.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.30 Magyar évszázadok
17.45 Mindentudás Egyeteme 2.0
18.35 Família Kft. (magyar vígj. sor.)
19.05 Angyali érintés (amerikai sor.)
19.35 Esti mese
20.10 Különleges mentőalakulat (auszt. sor.)
21.00 Híradó este
21.29 Sport hírek
21.35 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)
22.20 Maradj talpon!
23.15 24 (amerikai sorozat)
23.55 Stingers (ausztrál krimisor.)
0.45 Az Este
1.15 Párizsi helyszínelők (krimisor.)
2.00 Búvólet (olasz sorozat)
2.55 McLeod lányai (sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Sport
10.00 D.A.R.Y.L. (angol-amerikai sci-fi, 1985) (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
14.00 Tűszul ejtve (am. filmdráma, 2009)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Román Komédia Társaság - szórakoztató műsor
12200 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
22.30 A rejtelny (am.-kan. thrillersor.)
23.30 20 év után - talk show
1.30 Pro Tv hírek, Sport, időjárásjelentés
3.00 A rejtelny (am.-kan. thrillersor.) (ism.)

ACASĂ

8.15 A csábítás földjén (sorozat) **9.45** Örökké együtt (sorozat) **12.45** A kötelék (sorozat) **14.15** Clase 406 (sorozat) **15.30** Amor real (sorozat) **16.30** Igaz történetek **17.30** Lola (amerikai sorozat) **18.30** A lángoló ég alatt (sorozat) **19.30** A csábítás földjén (sorozat) **20.30** A szerelem győzelme (sorozat) **22.00** Éjszakai történetek **22.30** Perro amor (sorozat) **23.30** Szerelmeink nyek (sorozat)

RTL KLUB

7.10 Autómánia (ism.)
7.45 Fókusz reggel
Közzszolgálati magazin
8.35 Reflektor Reggel
8.45 Reggeli
- Csak csajok
9.25 A szerelem rabjai (arg. sor.)
10.25 Rubí, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sorozat)
11.20 Top Shop
13.10 Asztro Show
14.10 A szív útjai (török sorozat)
16.10 Második esély (amerikai-mexikói-kolumbiai sorozat)
17.15 Sarokba szoritva (amerikai sorozat)
19.30 RTL Klub Híradó
20.15 Fókusz
Közzszolgálati magazin
21.15 Barátok közt (magyar sorozat)
22.00 ValóVilág (2011) (élő) - összefoglaló
23.10 ValóVilág (2011)(élő) - Aréna, Kihívás
Utána: RTL-hírek
0.05 Vámpírnaplók (amerikai kaland sorozat)
Utána: RTL-hírek
1.05 Reflektor - Sztármagazin
1.20 Patkányok (am. horror, 2002)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Reggeli matiné - műsora (live)
10.00 Sajtószemle
- Mircea Badea műsora
10.50 Menyasszony a fiamnak - reality show
11.30 Csillagháló - szórakoztató műsor (ism.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiamnak - reality show
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Nyerj 60 másodperc alatt - szórakoztató műsor
21.50 Nárcisz: Törvénytelen szerelmek (román dráma sor.)
23.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
23.50 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora (live)
1.05 Mindhalálíg buli (am. vígj., 2006)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 A Longinus lándza nyomában (sorozat)
12.55 Fojtogató szeretet (kanadai thriller) **14.40** Alkímia (am. vígjáték) **16.15** Eltanácsolt tanácsadó (amerikai vígjáték) **18.00** Dumb és Dumber (amerikai vígjáték) **20.00** Fél láb-bal a Paradicsomban (olasz vígjáték) **22.00** Dr. Dolittle (amerikai vígjáték) **23.40** A templomos lovagok öröksége (német kalandfilm, 1. rész)

TV2

7.00 Babavilág (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.50 Stahl konyhája
11.00 Babapercek
11.10 Teleshop
12.45 Az olajherceg (NSZK-jug. kalandf., 1965)
14.30 EZO.TV
15.30 Eva Luna (am.-mex. sor.)
16.30 Rex felügyelő (német-olasz krimisor.)
16.30 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
18.25 Update Konyha
18.30 Eva Luna (am.-mex. sor.)
19.30 Tények
20.20 ÖsszeEsküvők (valóságshow)
Utána: Skandinávlottó sorsolás
21.35 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.15 Aktív
22.50 Doktor House (am. sor.)
Közben: Kenőrsorsolás
23.50 Született feleségek (amerikai vígjáték sor.)
0.45 Aktív Extra
0.50 Esküdj!
Utána: Tények Este
2.00 EZO.TV
2.35 Lady Chatterley (francia-belga-angol filmdráma)

PRIMA TV

7.00 Titkos szerelmek (telenovella) (ism.)
8.00 Családban (román sorozat) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sorozat)
10.30 NCIS (amerikai krimisor.)
11.30 Fințescu hídja
12.30 Teleshopping
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Családban (román sorozat)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (vígjáték sorozat)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Kötelkedők krónikája - szórakoztató műsor
22.15 Lököttek (vígjáték sorozat)
23.15 Mondenii - szórakoztató műsor
23.45 NCIS (amerikai krimisor.)
1.00 Fințescu hídja (ism.)
2.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
3.00 Autóforum (ism.)

KANAL D

7.30 Családi történet (török sorozat) **10.00** Kedves barátom **12.30** Kanal-D Hírek **13.15** Légy az enyém **15.00** Teleshopping **15.15** A szív úrnője (török sorozat) **16.45** Célpontban **18.45** A nap híre **19.00** Kanal-D Hírek **20.00** Akarsz milliomos lenni? - verseny show **21.00** Véletlen anyja **22.30** Cancan TV **0.30** Kanal-D Hírek **1.15** Véletlen anyja (ismétlés) **2.30** Ez Románia!

HÍR TV

7.30 Lapzártá
Vitamúsor újságírókkal
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Versus (ism.)
10.30 Globál (ism.)
11.00 Híradó
Friss napi információk
11.30 Zöld övezet (ism.)
A hírTV környezetvédelmi magazinja
12.05 Stopper (ism.)
12.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
Vitamúsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Vetítő (ism.)
15.06 Az eltűnt idő nyomában (magyar dokumentumf.) (ism.)
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Panaszkönyv (ism.)
17.05 Ősök tere (ism.)
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Iskolapéllda
19.20 Retrográd
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá (ism.)
23.00 Híradó
23.30 Ikon
0.05 Rájátszás (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők - Nyomás!
7.00 Hogyan készült? Salsa szósz, szélmeghajtású vízvízivattyú, gyorsasági versenyautó
8.00 Autókereskedők
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült?
11.00 A túlélés törvényei
12.00 Amcsi motorok - Flowjet motor
13.00 Autókereskedők - TVR S2
15.00 Állítólag... - Zuhanó és kilőtt golyó
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok
18.00 Autókereskedők - Land Rover Discovery
19.00 A túlélés törvényei - Kína
20.00 Állítólag... - További mítoszok újragizsgálata
21.00 Hogyan készült?
22.00 A túlélés törvényei
23.00 Egyszemélyes hadsereg
0.00 Hétrpóba a világ körül
1.00 Autókereskedők - Land Rover Discovery
2.00 A túlélés törvényei

ETV

10.00 Az aranykor öröksége **10.30** Népzene **16.00** Híradó **16.15** Metszet **16.35** Kárpát Expressz **17.00** Ájtáró **17.40** Híradó **17.40** Izeltő **14.45** Kalendárium **17.55** Könyvajánló **17.57** Életképek **18.00** Hot Jazz Band **18.30** Híradó **19.00** Hitélet **20.00** Útmutató **20.15** Made in Hungary **20.30** Buda János: Szemétfilm **21.00** Hitélet **21.30** Híradó **22.00** Szüreti vigadalom **22.30** Híradó

November 1., kedd

Az év 43. hete és 305. napja, hátravan 60 nap

Ma Marianna és Benke (Benjamin) napja van. A Marianna női név a latin Marianus (magyarul Marián) férfinév latin női párjából, a Marianából eredhet. A legtöbb nyelvben ma már a Mária és az Anna összetételének tekintik. A Benke a Benjámin rokon neve. Utóbbi héber eredetű bibliai férfinévből származik. Jelentése: a jobb (jobb kéz) fia vagy a szerence fia. Holnap a **Tóbiás** és **Viktor** nevűek ünnepe.

Évforduló

- 1335 – I. Károly (Róbert) magyar, III. Kázmér lengyel és Luxemburgi János cseh király a visegrádi királytalálkozón megkötik a cseh–magyar–lengyel szövetséget.
- 1918 – Róth Ottó bánsági német politikus kikiáltja a Bánáti Köztársaságot, hogy meggátolja elcsatolását Magyarországtól, ennek megfelelően megszervezte a svájci modell alapján.
- 1956 – Nagy Imre ma-

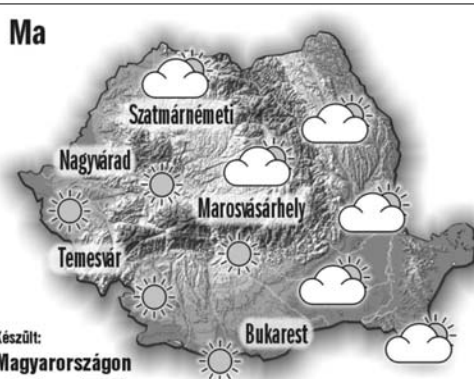
gyar miniszterelnök kormánya felmondja a Varsói Szerződést, kinyilvánítja Magyarország semlegességét. A semlegesség támogatására az ENSZ Biztonsági Tanácsának négy állandó tagját kéri föl. Elhangzik Kádár János rádióbeszéde felvételéről, miközben Münchenben Ferenczel Moszkvába távozik.

Vicc

Férjnek lenni olyan, mint bármilyen munkahely... So-holnap a Tóbiás és Viktor nevűek ünnepe.

Recept

Mogyorókéregben sült zeller
A zellert félbevágjuk és felszeleteljük. Forrásban lévő, sós vízben kb. 8 percig főzzük. A mogyorót ledaráljuk vagy apróra vágjuk. A lecsöpögtetett zellert lisztbe, tojás-sárgájába, majd a mogyoróba forgatjuk. A sajtmártáshoz 4 dkg vajot megforrosítunk, meghintjük a maradék liszttel és megpirítjuk. Felöntjük a tejjel, és összefőzzük. Hozzáadjuk a leeresztelt sajtot, sóval és fehérborssal fűszerezzük.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Az északkeleti, keleti országrészben változóan felhős idő várható helyenként kisebb esővel, záporosóval, míg másutt sok napsütésre lehet számítani. Áváltató irányú szél mérsékelt marad.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	15°C	2°C
Brassó	11°C	0°C
Bukarest	14°C	5°C
Csikszereda	11°C	0°C
Kolozsvár	13°C	-1°C
Marosvásárhely	12°C	0°C
Nagyvárád	15°C	2°C
Szatmárnémeti	14°C	1°C
Temesvár	15°C	2°C

Csak egészség legyen

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Egy ember, aki meggyőződésből cselekszik, erősebb, mint száz olyan, akit érdekei vezetnek. Az érdekeket követő ember gyenge. Azért az, mert soha nem ő dönt a saját útjáról, az irányról, amelyik felé halad, hanem ki van szolgáltatva a rá nézve előnyös vagy előnyösnek tűnő helyzetek kiszámíthatatlanságának. Ezért az érdekembert joggal tartják áll-

hatatlannak és megbízhatatlannak. Tudd mindig, hogy mit akarsz, és még akkor is kövesd a meggyőződésedet, ha nem nyersz belőle semmit, vagy éppen károd van belőle. Amikor valamin nyersz, akkor gyanakodj, hogy helyesen jártál-e, nem voltál-e önző és mohó? Amikor valamin vesztesz, akkor gondold végig, hogy hol hibáztál. A siker felfuvalkodottá tesz.

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Melankolikus hangulatban lehet. Ma sem a társasághoz, sem a jókedvű viháncoláshoz nincsen semmi kedve.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Nosztalgikus hangulatban lehet. Az emlékezetében régi és kedves ismerősök és a hozzájuk köthető emlékek között kutat.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
Bár próbálta elkerülni, de önre is átragadt a környezete szomorkás hangulata. Ne küzdjön az érzelmi ellen.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Semmi másra nem vágyik, mint hogy a szerető családjában töltse ezt a kellemes napot. Ha az időjárás engedi, délután mozduljanak ki otthonról.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Nem kizárt, hogy az ünnepnap egy részét a munkának kell szentelnie. Valószínűleg egy cseppet sem bánja.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
A melankolikus hangulat elől legszívesebben a munkahelyére menekülne, semmi kedve a szentimentális dolgokhoz.

- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Családi körben szeretné tölteni ezt a napot, de a hozzátartozók nem biztos, hogy vevők extrém programjait. Ha az idő engedi, menjenek kirándulni.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
Legszívesebben elmenekülne az ismerősei elől, mindenki öntől várja, hogy felvidítsa. Ezzel teljesen lelembózzák önt is.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Szeretné elterelni a kedvese figyelmét és a saját borús gondolatait is, ezért mindenfélét kitalál, hogy kizökkentse. Romantikus vacsora, filmnézés, minden jöhet.
- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
Nem mutatja a környezetének, hogy ma ön is gyengébb és szomorkásabb. Akik jól ismerik, tudják, hogy a kemény külső mögött érző szív dobog.
- VÍZONTÓ (I. 21.–II. 19.)**
Ha ma nincs jó kedve, két dolgot tehet, vagy nem törődik a rossz hangulattal és tudatosan jókedvű lesz. Vagy elbújik egy sarokban, és szívből kisírja magát.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
Nosztalgikus hangulatban van, de mindent megtesz, hogy ez ne csapjon át kesergésbe.

***	OXIGÉN-ATOMOKI	SZÖVEGBE ILLESZT	KÖNYV SZERZŐJE	***	KÓDEX ELEJE ÉS VEGE!	UTÁN (RÓV.)	TÁMOGAT	NŐI BECENÉV	FELLEGVÁR
KIMONÓ ÖVE				KIS FÖLDHALOM SPANYOL BRAVÓ					
FÉNYMÁSOLO						ÁRON BECÉZVE A BELSEJÉBE PILLANT			
***	A G HANG FÜROTT, MELYFÜRÁSÚ			SZIGETLAKO NÉP MEGÍSZ-SZA A...					
... ARANYEMBER (JOKAI)			BIOLÓGIAI LÉT HAJAT VÁGÓ					AZ EGYIK VITAMIN RITKÁS ERDŐ	
BANK-PANIK				KÖTÉST KIBONT MELEG ITAL					
AZ ENSZ ELSŐ FÓTITKÁRA									
GÉP KÖZEPEI		PSOTA ...; SZINÉSZNŐ AZ -ÉN PÁRJA						GALLON (RÓV.) SZEMÉLYES NEVMÁS	
SZIMFÓNIA VEGE									
NEM ALL STABILAN						CATHERINE ...JONES			

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipsani u. 29-31. sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Balog-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivalkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

és a Szabad Sajtó Alapítvány

94.0 FM PROFÍ RÁDIÓ
A ZENE ARAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95,1 fm
Paprika Rádió
Fűlön csíp.

95 FM
SICULUS
Rádió

Sláger Rádió
fm 105.9

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

MÉDIAPARTNEREK

Huliganizmus a köbön

Labdarúgás

V. Ny. R.

▶ Sporthoz méltatlan, sokkoló botrányba fulladt a Petrolul Ploiești–Steaua-labdarúgó-mérkőzés vasárnap este. A 43. percben, amikor a Steaua 1-0-ra vezetett és Mihai Costea épp egy szabályosan megítélt tizenegyeset készült elvégezni, a hazaiak egyik vezérszurkolója simán beszaladt a pályára, és egy vasboxerrel a kezén fejen ütötte George Galamazt. A bukarestiek futballistája zúzódást szenvedett és összerogyott, csapattársai pedig azonnal nekiestek a támadónak, Enache Ștefan Dragoșnak. Martinovic és Stanca is megütötte a kábitószert hatása alatt álló férfit, amiért Robert Dumitru piros lappal kiállította őket. Bár többen értetlenkednek a játékvezető döntése miatt, Dumitru Dragomir, a liga elnöke szerint az szabályosan járt el. A sportemberek viszont Martinovicékát dicsérik a bátorságuk miatt.

A rémálomba is beillő mérkőzés viszont ekkor még nem fejeződött be. Néhány perc elteltével M. Costea végül értékesítette a büntetőt, de a szurkolók petárdákat dobáltak a pályára. Az egyik eltalálta a Stanca helyére beállt Ciprian Tătarușanut, akinek emiatt égési sérülésekkel kellett kórházba szállítani. Dumitru csak ekkor fújta le a találkozózt, amelyet minden bizonnyal 3-0-s végeredménnyel írnak a Steaua javára. Ez viszont nem boldogítja Ilie Stan edzőt, hiszen amúgy is vezettek a találkozón, de most van két sérültje, és két, a piros lap miatt eltiltott futballistája. Szerinte a játékvezetőnek azonnal le kellett volna fűjnia a mérkőzést, amikor

„K1-bemutató” Ploiești-en. Csataterre változott a Petrolul-stadion Fotó: Mediafax

a szurkoló Galamazra támadt.

A szurkolót őrizetbe vették és bűnvádi eljárást indítanak ellene, de az még mindig érthetetlen, hogy a biztonságiak miért reagáltak olyan lassan az eseményekre. Ennek ellenére a cég csupán 500 lej bírságot kapott, miközben a klubot tízezer lejre büntette az illetékes bizottság. A Petrolul vezetősége viszont tegnap jelezte: beperelik a drukkert és a céget is. Az agresszív viselkedéséről ismert főszurkoló amúgy bizonyít

tottan kábitószert fogyasztott, és sajtóhírek szerint előre kitervelte az egészét.

A sportszerűtlen eseményeket a nemzetközi sajtó is kommentálta, többek szerint a szezon végéig be kellene zárni a ploiești-i stadiont. Mircea Sandu, a Román Labdarúgó-szövetség (FRF) elnöke tegnap, amikor az Országos Korruptióellenes Igazgatóság (DNA) székhelyét elhagyta, azt nyilatkozta ebben az ügyben, hogy szerinte a sajtó is hibás a

történetekért, amiért azok tiltakoztak a huliganizmus elleni törvény miatt.

De nem csak a Petrolul–Steaua-meccs eredményéről dönthetnek a zöld asztal mellett, a Rapid–Ploiești-i Astra-találkozó végeredménye is változhat, mivel a vendégcsapatnál a megengedett öt helyett hat, Európai Uniótól kívüli légiós szerepelt egyszerre a pályán. Pedig a labdarúgó-Liga-1 tizenkettedik fordulójának vasárnap esti, giulești-i mérkőzése igazi örömfoci volt. Mindkét fél nagy lelkesedéssel játszott, a bukarestiek sorra alakították ki a szebbnél szebb helyzeteket. Előbb Burcă (1. perc) villámgóljának örültek a szurkolók, majd tíz perc múlva már Herea is bevette a vendégkaput. Az Astra viszont nem ijedt meg, s Mihalache tíz percen belül kétszer is gólt szerzett (34. és 40. perc). A Rapid győzelmét jelentő 3-2-es végeredményt Surdu állította be az első félidő ráadásában, de látványos akciókból, veszélyes támadásokból a második játékrészben sem volt hiány. A találkozó után Marius Șumudică lemondott az Astra vezetőedzői tisztségéről, a klubtulaj viszont most azzal vádolja a tréneret, hogy az szándékosan küldött a pályára hat légióst. Ebben az ügyben viszont nincs túl nagy jelentősége a fegyelmi bizottság döntésének, az ugyanis már biztos, hogy a Rapid két pontra megközelítette a listavezető Dinamót az összetettben.

A Vaslui is büntetett vasárnap, s Bello góljával, valamint Wesley mesterhármával 4-0-ra verte a vendég Marosvásárhelyet. A 12. forduló tegnapi lapzártánk után fejeződött be a Chiajna–Mioveni és a Brassó–Kolozsvári CFR-mérkőzéssel. ◀

Röviden

Elbánt Brassóval a Steaua

A Brassói Fenestelát fogadta a Steaua jégkorongcsapata a MOL-liga alapszakaszának vasárnapi játéknapján, s a bukarestieknek sikerült 5-2-re legyőzniük riválisukat. A siker ellenére viszont még mindig csak a hetedik helyen állnak a tabellán, nyolc ponttal maradnak el a most ötödik helyen szereplő Brassótól. Szintén vasárnap mérkőzött meg a Székesfehérvár a vendég Dunaújvárosi Acélbikákkal, s 2-1-re kikapott. Tegnapi lapzárták után fejeződött be a Csíkszeredai Sportklub miskolci vendégszerelése, míg ma Brassó–Steaua- (17.30 óra, DigiSport), Ferencváros–Újpest- és Dunaújváros–Csíkszereda-mérkőzéseket rendeznek.

Șimon nyerte az oszakai maratont

Lidia Șimon 38 évesen is bravúros teljesítményre képes, az olimpiai ezüstérmes atléta pályafutása során most negyedszerre megnyerte az oszakai maratont. A román versenyző legutóbb tizenegy évvel ezelőtt tudott győzni Japánban.

Görcbiczek begyűjtötték a két pontot

A Győr esélyeshez méltóan, magabiztos játékkal 33-24-re nyert vasárnap kora este a francia Metz otthonában a női kézilabda-Bajnokok Ligája negyedik fordulójában, ezzel nagy lépést tett a középdöntőbe jutás felé. A két csapat október 9-i, győri mérkőzését is a magyarok nyerték (28-23-ra), így várhatóan a Randers elleni találkozó dönt majd a csoportelsőségről. A magyar alakulat november 5-én éppen a dánokat fogadja, miután korábban 29-23-ra kikaptak tőlük idegenben. A csoport másik vasárnapi mérkőzésén: Randers (dán)–Hypo NÖ (osztrák) 39-32. A C csoport állása: 1. Randers 6 pont/4 mérkőzés, 2. Győr 4/3 (84-76), 3. Metz 4/4 (104-108), 4. Hypo NÖ 0/3. A kvartettből az első két helyezett jut a nyolcas középdöntőbe, a harmadik átkerül a KEK-negyeddöntőjébe.

Megbotlott a Levante

Elvesztette listavezető helyét a Levante futbalcsapata Spanyolországban, mivel a 11. fordulónban 2-0-ra kikapott az Osasuna vendégeként. A Primera División többi, vasárnapi eredménye: Sporting Gijón–Athletic Bilbao 1-1, Racing Santander–Real Betis 1-0, Atletico Madrid–Zaragoza 3-1, Málaga–Espanyol 2-1. A Sevilla–Granada-találkozó lapzárták után kezdődött. A tabella élén most a Real Madrid áll 25 ponttal, mögötte a Barcelona a második 24 ponttal, míg a Levante 23 ponttal a harmadik.

Őrzi helyét a Lazio

A Lazio labdarúgócsapata 3-0-ra nyert a Cagliari vendégeként, s ezzel a harmadik helyen áll az olasz Serie A összetettjében a tizedik forduló után. A listavezető Juventus 19 pontnál tart, mögötte az Udinesének és a Laziónak is 18 pontja van. Németországban 1-1-es döntetlennel zárult a HSV–Kaiserslautern vasárnapi meccse a Bundesliga 11. fordulójában. A tabella élén Bayern München (25 pont), Schalke (21), Dortmund (20) a sorrend. A francia Ligue 1 12. fordulójának vasárnapi mérkőzései: a Nizza 1-1-es remit ért el a Sochaux ellen, a Toulouse 1-0-ra verte a vendég Rennes-t, míg a Lille csak egy gól nélküli döntetlennel jutott a Valenciennes otthonában. Az összetett élén PSG (29 pont), Montpellier (26), Lille (23) és Lyon (23) a sorrend.

Araszol a Fradi

A Ferencváros élvonalbeli labdarúgócsapata nyert 2-0-ra Siófokon, így a bajnokság 14. fordulóját 14 ponttal tart a zöld-fehér gárda. Ezzel együtt csupán a 12. a tabellán, amelyet a Debrecen vezet 34 ponttal a Győr (31), a Honvéd (24) és a Diósgyőr (24) előtt.

Folytatódik a Bajnokok Ligája

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ Mircea Lucescunak ma van az utolsó esélye arra, hogy továbbjutási esélyét megőrizze a labdarúgó-Bajnokok Ligája csoportkörében. A Sahtar Donyeck román vezetőedzőjének azonban nem lesz egyszerű feladata, hiszen annál a Szentpétervári Zenitnél vendégeskedik, amelyik két héttel ezelőtt kellemetlen meglepetést okozott neki az ukrainai döntetlennel. A Chelsea-nek és a Barcelonának viszonylag egyszerű dolga lesz ma este, de az F csoportban az elsőségért harcolnak majd Angliában, az Arsenal pályáján. A Galaci Oțelul majd csak holnap lép pályára, mégpedig az Old Traffordon, a Manchester United otthonában, miután két héttel ezelőtt 2-0-ra kikapott hazai pályán a Vörös Ördögöktől. A BL negyedik fordulójának mai párosítása: E csoport: Genk–Chelsea, Valencia–Leverkusen; F csoport: Arsenal–Marseille, Borussia Dortmund–Pireusz; G csoport: Zenit–Sahtar, Apoel–Porto; H csoport: Bate Boriszov–AC Milan, Plzen–Barcelona FC. ◀

Elhunyt Albert Flóri, a Császár

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ Gyászol a sportvilág, mert tegnap hajnalban, hetvenéves korában elhunyt Albert Flórián, az egyetlen aranylabdás magyar labdarúgó. A Ferencváros egykori 75-szörös válogatott játékos koszorúerműtéten esett át, és az orvosok szerint nem voltak komplikációk. Pénteken még jól volt, de vasárnap éjszaka infarktust kapott, és már nem tudták megmenteni az életét.

„A legjobb barátomat és a legnagyobb ellenfeletem vesztettem el” – nyilatkozta az MTI-nek Mészöly Kálmán egykori szövetségi kapitány, aki játékosként két világbajnokságon is csapattársa volt a Császárnak, ugyanakkor nagy csatákat vívtak egymás ellen a Fradi–Vasas-meccseken. „Teljesen letaglózott a hír, még most sem hiszem el, a műtétje után még azt mondták, minden rendben van. Soha semmi baja nem volt, most meg ilyen hirtelen...” – mondta.

A legendás labdarúgó hétfői halálával Lipcsei Péter szerint a Ferencváros történetének legnagyobb alakja távozott el. „A legnagyobb fradistát vesztettük el. Óriási fájdalmat érzek, 21 éve is-

mertem már Flóri bácsit, sajnos, soha nem adatott meg nekem, hogy lássam őt játszani. Nap mint nap találkoztunk, bejártam az irodájába, nagyon közel állt hozzám” – mondta Lipcsei, aki összesen 648-szor lépett pályára zöld-fehér mezben, ezzel a klub örökranglistájának vezetője.

Az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) hivatalos honlapján is megemlékeznek a legendáról, akit minden idők egyik legegységesebb futballistájaként ismertek.

Albert 1959 és 1974 között 351 bajnoki mérkőzésen 256

gólt szerzett a Ferencváros színeiben, a nemzeti csapatban 31-szer volt eredményes, s 1967-ben kapta meg az Aranylabdát. A Ferencvárossal 1965-ben megnyerte az UEFA-kupa elődöntjét, a Vásárvárosok Kupáját. Az 1960-ban olimpiai, 1964-ben Európa-bajnoki bronzérmes Albert Flórián 2004 óta volt a Nemzet Sportolója, szeptemberben még barátai társaságában ünnepelte hetvenedik születésnapját, s átvehette a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét. ◀

Az egykori aranylabú magyar futballistát gyászolja a sportvilág Fotó: MTI